

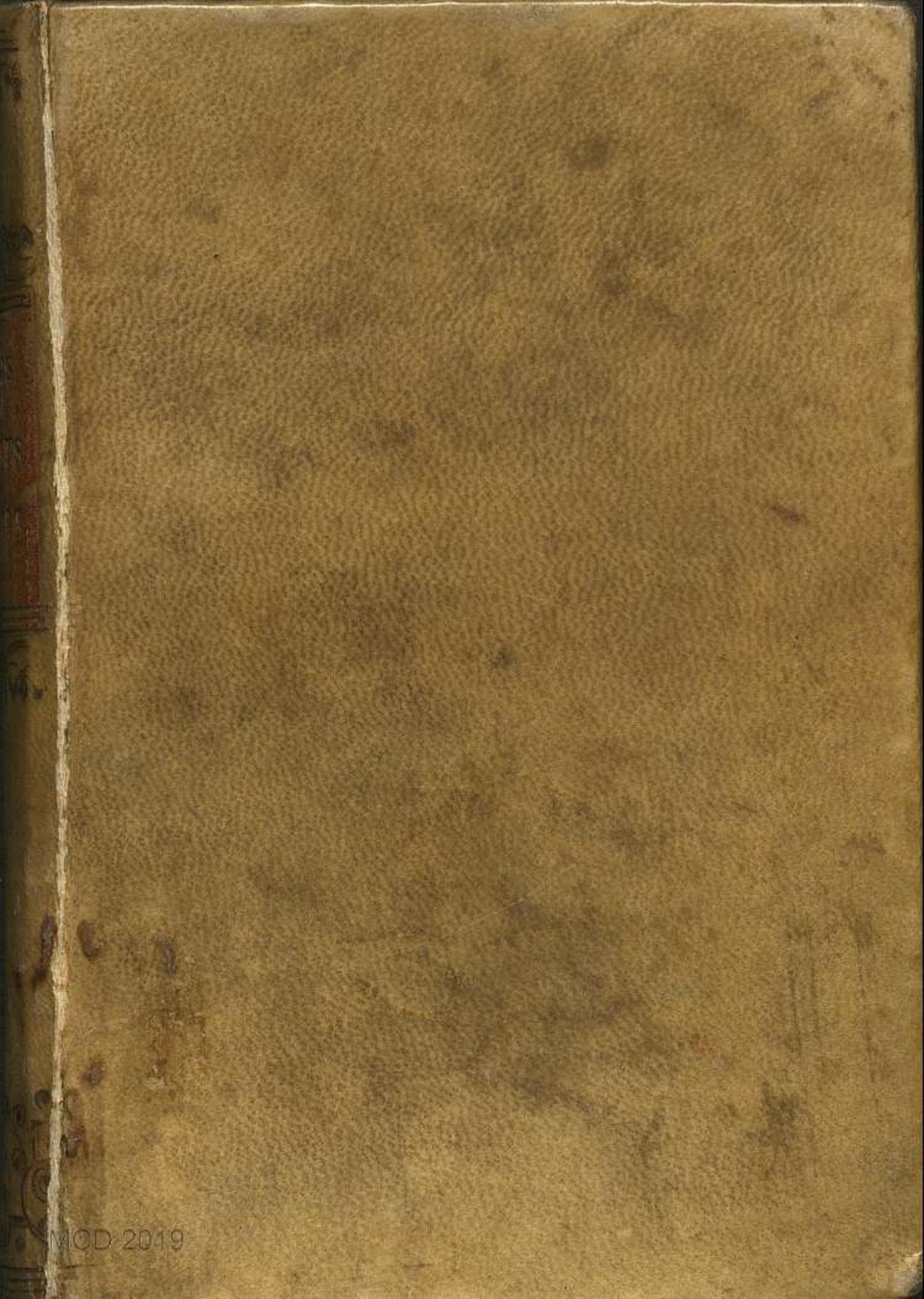

INDICES

Y CANTO

JUSTICIA

MICD 2019

IDILIS

y

CANTS MISTICHS

Aquest llibre está examinat per lo M. I. Senyor
Doctor Don Domingo Cortès, Canonge Doctoral
de Barcelona, y aprobat per l' Autoritat Ecle-
siástica.

FA-532
190

IDILIS

Y

CANTS MISTICHS

PER

MOSSEN JACINTO VERDAGUER

AB UN PROLECH DE

D. M. MILA Y FONTANALS

SEGONA

EDICIO

BARCELONA

ESTAMPA DE JAUME JEPUS

1882

P. 24974

OBRES DEL MATEIX AUTOR

LA ATLÁNTIDA. — Poema, ab la traducció castellana per Melcior de Palau. — Edició completa. — Sis pessetes.

CANSONS DE MONTSERRAT. — Ramell de flors montserratines. — Mitja pesseta.

LLEGENDA DE MONTSERRAT. — Obreta premiada ab la cítara d' or y d' argent en lo Certámen del milenar. — Una pesseta.

PROLECH

Rebut l' elegant volum de poesies novament estampades per Mossen Jacinto Verdaguer ab lo títol de IDILIS Y CANTS MISTICHS, y al punt de posar la ma á la ploma per donar compliment á nostre propósit d' enrahonar breument ab los llegidors de elles, nos acudeix la pregunta: ¿qué 's pot dir de nostre poeta que tothom ja no ho sápigam? Per tota Espanya y fora d' ella es ara reconegut lo preu de ses obres y no cal que 's fassa sentir una nova veu que publicament lo proclame. Tan sols podrem afegir, per nostra part, que no es d' enguany ni del temps mes pròxim que 'ls confidents de sa pensa endevinaren que aquell que era llavors no gayre

mes qu' un noy havia d' arribar á fer quelcom de bo. En la edat primerenca, en aquella edat en que, com l' aussell qu' encara no s' ha desem-pellegat de les broses de son niu, no ha pogut l' enginy trencar los lligams de la imitació, prou feya de bon coneixer que 'l d' en Cinto (aixis lo anomenaven y lo anomenen sos companys) correria mes endevant llibert y rumbós. Poch temps passá y l' aussell doná una llarga volada y tots nos recordam dels picaments de mans ab que fou saludat lo senzill estudiant de la montanya y dels merescuts llorers que coronaren son cap encara cubert ab la catalana barretina. Mes lo coblejador que llavors celebrava les rústiques usances de la terra y cantava aquella colla en que

el mes sonso...

faría cara á un gegant

volgué pujar mes amunt y ab forses comparables á les del héroe de son novell poema se posa á descriure lo gran cataclisme narrat per una

antiga tradició, sens cap dubte molt poética y á que no manquen, á mes á mes, certes apariencies històriques.

Lo cantor de costums catalanes y de mitològiques llegendes s' ens presenta ara ab un aplech de versos de altre mena, ab una verdadera toya de oloroses flors que han obert llurs fulles en un jardí que 'ls serafins habiten. ¿Qu' hi ha hagut de nou? ¿per ventura ha cercat un camí divers ó ha mudat de gust ó de conceptes literaris? ¿ha volgut demostrar que es abte pel conreu de diferents genres y que ses mans poden cullir mes d' una palma? No es res d' aixó certament y sense que ningú la diga quiscú podrà descobrirne la causa. No hi ha hagut cap cambi, pus moltes d' aquestes obretes no han sigut fetes suara sino que venen de lluny; no 's tracta d' aixamplar la fama literaria, pus ab lleu esforç s' hagueren arreplegat obres mes diversificades y ja tingudes com á joyes de la renaissance catalana. Lo que s' ha proposat l' autor dels IDILIS Y CANTS MISTICHS ha sigut presentar

una tria de poesies que fossen fidel espill del fons de la sev' ànima, de ses aspiracions mes pures y de son mes fervent amor: per les quals poesies no ha forsat sa imaginació á crear noves invencions que no surtissen per elles mateixes, no ha cercat sorprenents belleses (encara que tot n' está sembrat), no ha volgut donar obres mestres (y algunes n' hi ha); sino que s' ha contentat d' escriure ab senzillesa lo que son cor li dictava. Ha intentat per dirho ab una paraula, seguir humilment les petjades del inspirat poeta dels Cantars y dels angélichs autors de *La llama de amor* y de *Las Moradas*.

No 'ns toca á nosaltres parlar mes, sino contemplar ab admiració y si així 's pot dir, ab certa enveja al qui viu en tan alta esfera, y enviar una nova enhorabona al amable y bo y, encara que jove, verament respectable poeta.

Barcelona 20 de Mars de 1879.

M. MILÁ Y FONTANALS.

Dues paraules nos permetrèm dir en esta nova edició dels IDILIS, nó com á afegit al pròlech inmerescut ab que nostre sabi mestre y estimat amich D. M. Milá s' ha dignat enriquirlos, sinó més aviat per donarli'n les gracies á ell y á quants han contribuhit á aixecarlos de la pols del seu no res á una altura hont may haurían pujat ab ses propies ales.

La bona arribada que per tot arreu se 'ls ha feta nos obliga á desmentir als qui diuhen, com ho hem sentit cent y una vegada, que en nostres dies no se sent la poesia mística. No solament se sent encara, grat sia á Deu, á pesar del materialisme que puja per cobrirho tot, com onades d' una maror creixent, sinó que s' estima com lo recort de les nits serenes de la prima-

vera en les tormentoses vesprades del hivern, com la memoria de la hermosa ignocencia després del pecat.

Y si la poesia del present llibre, que poch més té de mística que 'l nom y la bona voluntat del autor, ha sigut aplaudida ab tot l'entussiasme, traduhida, imitada y llegida ab les llágrimes als ulls, com més d'un nos ho ha confessat, ¿quina acullida tindria la que fos mística de debò, ardenta com la flama del amor diví, pura com l'olor del espígol que se sembra en lo trespol de les hermites y com l'encens digna de cremar davant lo tabernacle del Altíssim?

Mes (fa tristesa 'l pensarho) aqueixa branca florida del arbre de la poesia, la més divina de totes, la que porta més or del cel en les ones armonioses de sos versos, la que naix més amunt y més amunt s'en puja l'ánima, deixantli saborejar en esta vida alguna gota del cántich nupcial de la Gloria, no té cultivadors; es un verger en herba, es una font hont gayre be ningú va á pouar.

¿Quánts idilis dormen ámagats com aucells ab lo cap sota l'ala en les blancalades dels archs de nostres temples gòtics y en los claustres en ruina de nostres convents y monastirs? ¿Quán-

tes llegendes, que may ningú despertará, dormen en les pàgines de les *Acta Sanctorum*, tan plenes de bellesa per dins com de pols per fora en los prestatges de nostres biblioteques, llibre d'or que ha fet dir al mateix Renan eixa coneguda frase: «Una celda ab la colecció dels Bollandistes es lo paradís.» ¿Quants himnes y cançons d'amor trauen lo cap y baten les ales, per volar á qui 'ls cride, entre 'ls inspirats conceptes de l'Imitació de Jesucrist, los celestials col-loquis del Amich y l'Amat, les angèliques visions de Santa Gertrudis y Santa Teresa, y sobre tot en lo llibre en que l'Esperit Sant ha aixamplat més les seves ales, lo Cántich dels cántichs, ple encara de perfum del Líbano y de Sion, com á etern jardí de les ànimes enamorades? ¿Quins epitalamis tan purs ensenyarian los Serafins, que voltejan á voliors lo sagrat viril, al poeta ditxós que 'ls sabés escoltar y apendre?

Y si n'endelsirían de penes y 'n donarían d'alegríes aquelles notes sagrades, volant de mas en mas y de vila en vila, com novelles niarades del Edem ab lo bech ple de dolsor y de tendresa parlant y duhent missatges del Amor dels amors á tants ignorants y sabis que no 'l coneix-

xen! ab eix bálсам del cel, si se 'n curarían de cors que les espines de la terra han ferit y per qui no tenen cap medecina totes les herbes remeyeres del món! si 'n reviurían ab eixa rosada suau de cors que la febra del or, la set del plaher y 'l gel del dupte van assecant y fent malbé! si n' hi han d' esperits solitaris en mitj de les grans ciutats que fugen del brugit y s' arreconan en la soletat dels seus pensaments, á qui la soptada visita de la musa mística podria revelar lo món del Infinit, lo centre de tot amor, la font de tota vida que cercan y anyoran, tal volta sens adonársen!

Deu trucant á les portes dels cors, *vox Dilecti mei pulsantis*, desvetlle aviat als que, corrent al olor de sos perfums, han de despenjar dels pilars del santuari les tant temps há mudes y polsoses arpes de Sant Joan de la Creu y de Ramon Lull, als que hajan de fer baixar lo foc del cel per reviscolar les literatures que, per falta del oli de la fe, s' apagan, com la llanterna de les verges fátues del Evangeli.

Mentrestant jo dono les gracies als crítichs y letrats de casa y especialment als de fora casa que han escoltat benèvolos mos assaigs.

Grans mercès á tots y en particular al jove es-

criptor (á qui 'ls vells diuhen mestre) y esperansa de leslletres patries, Sr. Menendez Pelayo, de qui, per lo molt que 'm honra, copiaré eixa nota ab que, parlant de la poesia mística de nostra terra, tanca son discurs de recepció en la real Academia Espanyola.

« Por razones fáciles de comprender, no he hablado de los escasos poetas místicos del siglo presente. Séame lícito, no obstante, hacer, aunque en forma de nota, una excepción, nó de amistad, sino de justicia, en favor de la preciosa colección de *Idilios y Cantos Místicos* de Moisés Jacinto Verdaguer, alta gloria de la literatura catalana, y superior, en mi concepto, á su tan celebrado poema de la *Atlántida*. Sin hipérbole puedo decir que no se desdeñaría cualquiera de nuestros poetas del gran siglo de firmar alguna de las composiciones de ese volumen: tal es el fervor cristiano, y la delicadeza de forma y de conceptos que en ellas resplandece ».

J. VERDAGUER

*COR DE JESUS, hort coronat d' espines,
dèixam fer una toya de tes flors,
y rosada ab tes llàgrimes divines
darla á olorar als místichs amadors.*

*COR DE JESUS, oh cítara sagrada
que abeura en rius de música lo cel,
sías font de mos cántichs regalada
y rajarán més dolços que la mel.*

*COR DE JESUS, oh llibre de la vida,
breviari d' amor del serafi,
¡oh! qui pogués d' aqueix amor sens mida
transcriure algunes pàgines aquí!*

Diada del Sagrat Cor de Jesús de l' any 1878.

CANT D' AMOR

Inveni quem diligit anima mea.

CANT. III.

Dormíu en la meva arpa, himnes de guerra
brolláu, himnes d' amor:
¿còm cantaría 'ls núvols de la terra
si tinch un cèl al cor?

Jesus hi pren posada cada día,
li parla cada nit,
¿y no batrà ses ales d' alegria
l' aucell d' amor ferit?

Sos brassos amorosos me sostenen,
dintre sos ulls me veig,
y místiques paraules van y venen
en celestial festeig.

Barrejan nostres cors sa dolsa flayre,
com flors d' arbre gentil
bressades á petons pel mateix ayre,
l' ayre de maig y abril.

Ja l' he trobat á Aquell que tant volía,
ja 'l tinch lligat y pres;
Ell ab mí s' estarà de nit y día,
jo ab Ell per sempre més.

Se 'm fonen á sos besos les entranyes,
com neu al raig del sol,
quan, cayent son vel d' or á les montanyes,
aixeca al cel lo vol.

Jesus, Jesus, oh sol de ma alegría,
si 'l món vos conegués,
com girasol amant vos voltaría,
de vostres ulls suspés.

Jesus, Jesus, oh bálсам de mes penes,
mirall del meu encís,
sían sempre eixos brassos mes cadenes,
eix Cor mon paradís.

Qui beu en vostre pit may s' assedega,
Jesus sempre estimat,
¡oh! quán será que jo á torrents hi bega
per una eternitat!

Oh hermosura del cel, des que us he vista,
no trobo res hermós;
ja alegre 'm semblará la terra trista,
Jesus, si hi visch ab Vos.

Deixáume, Serafins, les vostres ales
per ferli de dosser;
déixam l' aroma que als matins exhalas,
oh flor del taronger.

Deixáume, rossinyols, per festejarlo,
la dolsa llengua d' or;
verges y flors del camp, per encensarlo,
deixáume vostre cor.

Angels que al meu baixau, com voladuries
d'abelles al roser,
endolsiu vostra música y canturies,
per que hi estiga á pler.

MISTICH DESPOSORI

DE

SANTA CATARINA

Quín somni tingué eixa nit
la princesa Catarina!
somiá veure á Jesus
en los brassos de María,
com perleta en anell d' or,
com al test la clavellina.
Aixís que 'l veu tan hermós
á sos brassos lo convida;
al Infantó no li plau,
ab sa Mareta 's mitx-gira.

La Verge se n' ha adonat,
ja li diu plorosa y trista:
—¿No la vols veure, Fill meu,
á la flor d' Alexandria?
—Mare meva, en mos jardins
de mellors s' en cullirian.
—¿Què li falta á aqueixa flor
per esserne la regina?
—Mare meva, una regor
de les aygues del Baptisme.—
A aqueixos mots de Jesus
se desvetlla Catarina,
corre á les aygues del Nil,
l' esperit hi purifica;
quan es més blanch que la neu
á son palau se retira.
Lo mateix somni li ve
quan en son llit s' ha adormida.
Somía veure á Jesus
en los brassos de María.
Aixís que 'l veu tan hermós
á sos brassos lo convida;
al bon Jesus ja li plau,
baixa á sos brasos de nina;
lo primer mot que li diu:

—Tu serás l' esposa mia;
los Angels tenen lo vel,
les Verges llums benehides.
Vetaquí mon anell d' or,
dónam tu 'l cor y la vida;
lo cor lo vull tot seguit,
la videta un altre dia,
la voldré quan serás gran,
gran com los ceps de ma vinya. —
Lo seu cor enamorat
bat ses ales d' alegría,
als batements del seu cor
se desvetlla Catarina.
Al bon Jesus ¡ay! no 'l veu,
mes son anell be 'l tenia;
quan se veu ab sols l' anell
mol amargament sospira.
—Vos me dau tan sols l' anell
y á Vos, Jesus, jo volia;
per merèixervos á Vos
passaré per flames vives,
pes rodes de gavinets,
fins á donarvos la vida. —

ANYORANSA

*¿A donde te escondiste,
Amado, y me dejaste con gemido?
como el ciervo huiste,
habiéndome herido!
salí tras tí clamando y eras ido.*

SANT JOAN DE LA CREU.

Donchs hont sou, videta mia?
de mon cor enamorat
vos he obert la porta un dia,
l' heu ferit y m' heu deixat.

M' heu deixat en l' anyoransa,
com verger al caure 'l sol,
quan lo vespre que s' atansa
l' abriga ab mantell de dol.

Mes, d'amor claríssim astre,
cercaré fins á trobá'us,
abans ¡ay! de perdre 'l rastre
de vostres olors suaus.

Mostráuvos á qui us anyora,
clavell á punt de florir,
olorarvos puga una hora,
mes que sia per morir.

Ribes, marges y boscuries,
si us trepitja mon Amat,
¿còm no ho diuhen les canturies,
la verdor y claretat?

Es com un maig floridíssim,
ceya-rós, candi y gentil,
bonich de cara y dolcíssim,
com á triat entre mil.

¡Còm volarían mos besos
per sos llabiets en flor,
tant temps há que frissan presos
dintre 'l niu del meu amor!

¡Oh! si veyeu al que anyoro
á la llum del jorn naixent,
dihèuli, verges, que 'm moro
de mal d' enamorament.

Aucellets que anau per l' ayre,
dihèuli si 'm tornarà,
que si triga gayre, gayre,
glassadeta 'm trobará.

Me trobará glassadeta
puig, sens lo sol del amor,
res se 'm beu la rosadeta
de les llágrimes que plor.

¿Per què d' amor m' heu ferida,
si no 'm volíau gori?
¿per què 'm donavau la vida
per despullarmen així?

Per Vos mos ulls llagrimen,
per Vos sospira 'l cor meu,
sos amors sempre us festejan,
¡trista de mi! y no 'ls voleu.

¿Hont teniu l' herbatge ombrívol?
si voleu darmen un bri
del tendre past y menjívol,
com la flor del romaní?

¿Hont teniu, quan fredoreja,
lo dols soley del amor?
¿quina bardissa us ombreja
del mitx-día en l' escalfor?

Tornáu, Jesuset, tornáu,
que só encara vostra aymía;
si altra aymía Vos trobau,
jo aymador no trobaría.

Jo aymador no trobaría
tan bell, afable y hermós,
que si un altre al món n' hi havia,
no 'n sería pas com Vos.

Mes rodí plans y montanyes,
vos cridí per tot arreu,
y, Jesus de mes entranyes,
á mon plor no responeu.

Oh Jesus, flor que voltejan
recorts y somnis d' amor,
¡quán será que 'ls ulls vos vejan!
¡quán será que us tinga al cor!

LA FUGIDA A EGIPTO

Tot fugint Maria á Egipte
los Angelets l'acompanyan;
uns esbrossan lo camí,
de verdor altres l'enraman,
altres lo semblan de flors,
mes Ella 'l rosa de llàgrimes,
al veure un Deu perseguit
per lo poble que més ayma.
Sant Joseph vá al seu davant,
portant la florida vara,

per que la Verge repose
comparteix sa dolça càrrega.
Los Angels no poden tant,
ab vels d' or los fan de tálam,
per que 'l sol d' aquells deserts
no enmorenesca sa cara.

Quan arriban vora 'l Nil
n' aparellan una barca,
sos brassos farán de rem,
farán de vela ses ales.

La flor del loto obre 'ls ulls
per veure á Jesus quan passa,
l' ibis sagrat ne té por,
pren lo vol vers les Piràmides
á dirho al deus que han caygut,
á dirho als deus que han de caure.

Mentres ells passen lo Nil
la llum del dia s' apaga,
al pqsar los peus en terra
s' asseuhen sota una palma,
que per cubrirlos mellor
sos palmons en terra abaixa
com una tenda que 's clou,
com una celda que 's tanca.
Per entre 'l fullatje vert

los Angels volan y cantan,
si l' un toca 'l violí,
l' altre toca la guitarra;
l' Infantó s' es adormit,
María no dorm encara:
—Cantáu, Angelets, cantáu
tot volant de branca en branca,
que 'l meu fill somia y plora
adormidet en ma falda,
somia veure una Creu
dalt al cim de una montanya.
Cantáu, Angelets, cantáu
afins á l' hora de l' alba.
La Verge bressa que bressa,
los Angels canta que canta;
si bonica es la cansó,
més bonica es la tonada.

—Rossinyolet, no reffles tan d' hora,
desvetllarias al Deu del amor,
dòrm entre l' herba, fontana sonora,
dòrm en ta platja, lleveig amorós.
*Dòrm y somia, Fillet de María,
mes altres somnis que alegren lo cor.*

Per tu guardavan sa flayre les roses,
per tu sospiran les verges de Sion,
que de tes blanques parpelles mitx-closes
veuhén sortirne l' estrellá del jorn.
Dòrm y somía, Fillet de Maria,
mes altres somnis que alegren lo cor.

De Babilonia ja l' ídol s' aterra,
vehent que li robas l' encens olorós;
ab tu devallan los cels á la terra,
ab tu l' estrellá sortí de Jacob.
Dòrm y somía, Fillet de Maria,
mes altres somnis que alegren lo cor.

Altre Moysès ve del Nil en les ones,
brassos de Verge li fan de bressol:
als reys d' Egipte pendrá les coronas,
als reys de Roma lo ceptre del món.
Dòrm y somía, Fillet de Maria,
mes altres somnis que alegren lo cor —

L' HERBA DEL AMOR

*Verge del mantell blau,
donáumela si us plau.*

Del bon Jesus al Cor
ha nat l' herba d' amor
que no 's mustiga;
flayráula, maig y abril,
que herbeta més gentil
no l' heu pas vista.

A qui 'n demana un brot,
li dona 'l Cor y tot,
font de delícies;

donáumel ¡ay! á mí,
que l' herbeta d' assí
fa sols espines.

Covantla engelosit,
diu que 'l diví Esperit
li 'n dona vida,
ses ales d' or á pler
servintli de dosser
y capellina.

Angels á voliors
l' enrotllan voladors,
ab melodia,
d' abelles com aixam,
que volta, volta un ram
de clavellines.

Papallonets del cel,
que assaboriu sa mel
de nit y día,
dihèu, puig la olorau,
flayrada més suau
si l' heu sentida.

Jo la he sentida aprop,
y per haverne un glop
tot ho daría;
daría 'ls somnis d' or,
ma juvenesa en flor,
mos cants y lira.

Oh, tu que sempre vius,
herba d' amors jolius,
vina al cor, vina;
tindrás en ell pitxer,
Jesus per jardiner,
per sanch la mía.

De día 't regaré,
de nit te flayraré
mentre viu sía;
de quant la mort s' en du
tan sols m' hi quedes tu,
morir m' es viure.

Mes ¡ay! ja 't sento al cor,
herbeta del amor,
flor de ma vida;

ja poncellada un Deu
l' hi trasplantá del seu,
¡quina delicia!

Ara podré morir,
que no puch ja obehir
sa olor divina.

Dáume, Jesus, la má,
que al cel me 'n vull pujá',
y al Cor hont poncellá
traurá florida.

LES TRES VOLADES

*Entre la vinya e 'l fenollar
amor me pres, fe m Deus amar.*

RAMON LULL.

Lo mati de ma infantesa,
Lquin mati fou tan hermós!
lo cor vessava de cántichs,
lo camp vessava d' olors.
Jo 'm sentí unes ales naixer
y volí de flor en flor,
á quiscuna que 'm sonreya
li dictava una cansó:
si cansons no li plavian,
li donava un bes ò dos.

No veyá de vostra tenda,
gran Deu, les estrelles d' or.
Les vegí per entre 'ls arbres,
y adeu, floretes del bosch,
per la bresca de mos cántichs
ja no teniu prou dolsor.
Prou veyá aprés les estrelles,
mes no us veyá encara á Vos,
del cel bellesa increada,
robadora del amor.
Ara que us veig y us abrosso,
adeu, estrelles y tot,
per aymar á qui tan aymo
ja no tinch prou gran lo cor.

DOLS CATIVERI

In vinculis charitatis.

Bon Jesus, ¡qué fou pesada
la cadena del pecat!
mes ja Vos me l' heu llevada
y ab una altra m' heu lligat.

M' heu lligat ab la cadena,
la cadena del amor,
que m' ha duyt de pena en pena
á un abisme de dolor.

M' heu lligat ab flonjos llassos
á vostra esposa la Creu;
¡quí, com Vos, entre sos brassos
pogués dar l' ànima á Deu!

SANTA TERESA DE JESUS

*Et collocavit ante paradisum
voluptatis Cherubin, et flam-
meum gladium.*

GÉNES. III.

Desde son trono de gloria
lo bon Jesus vos ha vist,
quan per Ell vos en anavau
mártir d' amor á morir,
y per darvos mort més dolsa
vos envía un Serafi:
sa sageta n' es molt fina,
com clau d' or vos obre 'l pit.

Lo bon Jesus se 'n hi baixa
 com un rey á son jardí;
 d' enamorat que n' estava
 la 'n festeja día y nit;
 parauletes que li 'n deya:

—Dolseta amor, ¿còm te dius?

—Lo nom que á mi més m' agrada,
Teresa de Jesucrist.

—Jo 'm dich *Jesus de Teresa,*
Teresa, ¿què vols de mi?

—Amarvos, Jesus, amarvos,
penar per Vos ò morir.

—*Teresa,* si 'l cel no hi fora,
per tu jo 'l faria aquí.

—Jesuset, si un cel teniau,
 fèuvosen altre en mon pit.

—Si vols que jo un cel me 'n fassa,
 una cosa te 'n vull dir;
no parlarás més ab homes,
sinó ab Angelets y ab mí. —

Del cor hermós de Teresa
 se n' ha fet un paradís,
 hont riuhèn fonts oloroses,
 roses y lliris florits:

les roses són les cinch llagues,

les fonts ses llagues y pit,
y Ell, que n' es l' arbre de vida,
rumbeja fruyts d' or en mitx.
Tu que hi vetllas á la porta,
Serafí, bon Serafí,
no 't cal, nó, apuntarli fletxes
al cor que Deu ha ferit.
Si aqueix paradís Ell vetlla,
no hi podrà la serp dormir;
la sageta d' or que brandas,
me la clavasses al pit!

MARINA

POESIA ESCRITA EN LO GOLF DE LAS YEGUAS
DESPRES DE DAR SEPULTURA
ECLESIASTICA EN LA MAR A UNA NINA D' AQUEIX
NOM MORTA NO GAYRES HORES DESPRES
DE NAIKER.

A buy, desvetllador, un toch de salva
ressona dins la nau.
¿Tal volta hi ha caygut 'l estel de l' alba,
dormint en lo cel blau?

Matinera com ell nasqué una noya,
més rossa que un fil d' or;
enveja 'l sol sa cara bonicoya,
la lluna sa blancor.

¡Benhaja qui 't parí! vina à mos brassos,
colom del paradís,
tu guiarás volant los nostres passos
vers 'l anyorat país.

Ta mare cantarà per que no plores
en son llitet daurat,
te sonriurán sos ulls per que no anyores
lo cel d' hont has baixat.

Farènte un bressolet de mareperla
que Tètis ha brunyit,
la més gentil que 'l bes del sol esberla,
dins son verger florit.

Estels de mar darènte per joguina,
y un' arpa de coral
que done á nostres penes medicina
y adormi 'l temporal.

—Als arbres, mariners, ab les banderes
del més llampant color
un iris feu de flámores lleugeres
y gallarets en flor.—

Lo navili com cisne bat ses ales
ab tirs y campaneig,
y s' omple 'l cel de músiques y gales
á l' hora del bateig.

L' Oceá, mut com un anyell, escolta
del sacerdot la veu,
y apar que als mots sagrats la blava volta
vol fer de tornaveu.

Al cáureli del clot d' una petxina
la celestial regó',
lo nom escaygudissim de Marina
li posa 'l vell patró.

.
En desvari sa mare sent canturies,
y 's posa á sospirar.
¿Si será que Angelets á voladuries
li venen á buscar?

Sí, que son ull tot just badat s' enllora,
del cel com mirall viu,
y en mitx d' un món que l' afalaga y plora
joyosa ella sonriu.

Y ab llabis frets encara, sembla dirnos:
—No ploreu, nó, ma mort;
¿per què en tan curt viatge despedirnos,
si jo us espero á port?—

Mes ¡ay! ¿ab capellina amortallada
lo teu amor te vol?
¿y ha de servirte una mateixa onada
de fossa y de bressol?

Per ángel seu la terra te volía,
per sirena la mar,
mes Deu ha dit:—Aqueixa flor es mía,
la vull pel meu altar.—

Y sens veure la terra, ab Deu que 't crida,
te 'n volas cap al cel,
¡ay! d' eixa mar amarga com la vida,
á mar d' ones de mel.

¡Oh! quí tingués tes blanquinoses ales,
gavina del cel blau,
á mar y terra ab sos tresors y gales
per dir adeusiau!

SANTA CECILIA

Cantava l'ocell en lo verger del Amat.

RAMON LULL.

Sola cantant y sonant
S' está en sa cambra Cecilia,
ohint respondre á sa veu
angèliques melodies.

Son espòs la 'n entra á veure:

—Qué hermosa ets en tes deïcies!

Cecilia, si 'm tens de grat,
be 't plaurá ma companyia.

—Vostra companyia 'm plau,
però mellor la tenia;

tenia un Angel de Deu,
del Deu que 'l meu cor estima.

—Si vegés son Angel bell,
jo á ton Deu estimaria.

—Si la fè us obrís los ulls,
de cara á cara 'l veuriau.—

Ja confessa á Jesucrist,
á Jesucrist y á María,
y en lo llibre del seu cor
escriu llur santa doctrina.

Lo bateja 'l Pare Sant
vora les aygues del Tíber,
lo bateja sant Urbá,
sant Tiburci l' apadrina.

Quan es ben net de pecat,
se 'n torna á veure á Cecilia;
la troba ab son Angel bell,
bell com lo sol de mitx-día;
sos vestits son com la neu,
sa cara un raig de celistia,
y en sa má dues coronas
de roses alexandrines.

—Les coronas que veyeu
per vostres fronts son teixides,
son teixidetes al cel,

sota 'ls rosers de Maria;
no les eslloran los ayres,
ni la calor les mustiga.
Corones de verge son,
jo prou vos les posaria,
però rosades de sanch
se us tornarán més boniques.—

FULCITE ME FLORIBUS

Cobríume de flors,
que d'amors me moro;
cobríume de flors,
que 'm moro d'amors.

Les flors que assí creixen,
mes ¡ay! no 'm goreixen,
que sols ho farían,
si per mi florían,

les de l'estelada
que, en suau rosada,
damunt sa estimada
fa ploure l'Espòs.

Cobriume de flors,
que d'amors me moro;
cobriume de flors,
que 'm moro d'amors.

L' ARPA SAGRADA

*Stabat Mater dolorosa
juxta Crucem lacrimosa,
dum pendeat Filius.*

A l Arbre diví
penjada n' es l' Arpa,
l' Arpa de David,
en Sion aymada.
Son clavier es d' or,
ses cordes de plata,
mes, com algun temps,
ja l' amor no hi canta,
que hi fa set gemechs

de dol y anyoransa.
S' obrián los cels,
l' infern se tancava,
y al cor de son Deu
la terra es lligada.
Al últim gemech
lo dia s' apaga,
y 's trenca los rochs
topant l' un ab l' altre.
També 's trenca 'l cor
d' una Verge Mare
que, escoltant los sons,
á l' ombra plorava:
—Angelets del cel,
despenjáume l' Arpa,
que de tan amunt
no puch abastarla:
baixáula, si us plau,
mes de branca en branca,
no s' esfloren pas
ses cordes ni caixa.
Posáula en mon pit,
que puga tocarla;
si ha perdut lo sò,
li tornaré encara;

si no l' ha perdut,
moriré abrassant-la,
la meva arpa d' or
que 'l món alegrava!—

A UNA NINA DE CINCH ANYS

Lo lliri blanch que floria
L'vora un riu d' arenes d' or,
pujá al altar de María,
y umplí son cálzer d' olor.

Ovirá la genciana
son mantell desde l' afrau,
y per esser més galana
li enmanlleva 'l color blau.

Los Angels d' amarla viuhen,
y volant á eix món de fanch,
de María 'l nom escriuhen
en tot cor que es llibre blanch.

Lo lliri de puresa n' es lo teu cor de nina,
com flors de genciana badas tos ulls de cel:
que l' Angel, que á la Gloria tos passos encamina,
en lo teu cor escriga del nom de sa Regina
les cinch lletres de mel.

CANTICH DE L' ESPOSA

*Entrado se ha la Esposa
en el ameno huerto deseado,
y á su sabor reposa,
el cuello reclinado
sobre los dulces brazos del Amado.*

SANT JOAN DE LA CREU.

Sovint, sovint solo pèrdrem
tot anant á cullir flors,
expressament solo pèrdrem
per que 'm trobe l' Aymador.
Al matí m' ha trobadeta
esfullant un galdiró:
—¿Se 'n troban gayres, aymía?

¿se 'n troban gayres, amor?

—De les que no vull be 'n trobo,
de les que voldria, nó.

—Baix á l' horta del meu Pare
floreixen roses d' olor,
que de sanch he rosadetes
lo dijous de Passió.—

Tot cantant hi devallavam
com dos aucellets del bosch:
de les branques y bardisses
surten cántichs y remors,
de cada petjada seva
clavellines y timons.

Florejant los més vistosos
jo llansí un sospir ó dos.

—¿Que estarías cansadeta,
robadora del meu cor?

—Cansadeta ó no cansada,
lo que ho fa be ho sabeu Vos;
no cullim més que floretes,
quelcom més voldria jo.

—Asseyèmnos á la ombreta,
trenarèm fulles y flors.—

Ell me 'n trena una garlanda,
li 'n teixesch una altra jo

de lligabosch y englantines
y brins de mon cabell ros.
Quan li 'n coronava 'ls polsos,
ja me 'n diu tot amorós:
—¿Què 't daré jo, dolsa aymía?
¿què 't daré jo, dolsa amor?—
Los jessamins de la seva
ja m' engarlandan lo front.
—Vos me dau tan sols floretes,
quelcom més voldria jo.—
M' ha dat mística besada,
lo que 'l cel té de mellor.
L' arbre d' encens que 'ns abriga
s' ha tornat més olorós;
los aucellets que hi cantavan
han parada sa cansó.
Celestial embriaguesa
nos adormia á tots dos,
sa cabellera y la mia
barrejant ses ones d' or.
Tan bon punt m' he despertada
als batements del seu Cor,
ab un cántich d' amoretes
le 'n he fet dormir més dols:

—Tinch sòn y no dormo,
me 'n priva l' amor,
*que abuy en mos brassos
reposa l' Espòs.*

Abella que voltas
sos llabis en flor,
de música fésli'n,
de besades nó;
rossinyols dels sálzers,
refiláu més dols,
*que abuy en mos brassos
reposa l' Espòs.*

Angelets devallan
á ferli l' amor,
les ales de plata,
los salteris d' or.
Angelets hermosos,
fèumela á mi y tot,
*que abuy en mos brassos
reposa l' Espòs.*

Floridíssim arbre
n' es l' arbre d' amor,

si 'l ombra n' es bona,
la fruyta es mellor,
mes ¡ay! flor y fruyta
li robá 'l meu cor;
*que abuy en mos brassos
reposa l' Espòs.*

ALS ESTELS

*¡Heu quàm sordet terra,
cum cælum aspicio!*

SANT IGNACI.

Flors sempre renadiuhes, des que us flayro
lo jardí de la terra es sens olor;
des que á eixa llum m' enlayro
tot m' es aquí tenebres y foscó.

¡Qué hermosos sou, entre l' albor serena
de rossor y celistia coronats!

Lo sol, quan se destrena,
no sembra així les perles á ruixats.

Sembla 'l cel blau inmensa catarata
que á pòndres arrossega astres y mons;
vosaltres, d' or y plata
lluhenca arena que hi rodau pel fons.

Tal volta sou los llantions encesos
de l' alta gloria en lo camí florit,
fanals per Deu suspesos
que guiarán mon vol vers l' infinit.

Llavors, llavors sota mos peus, oh estrelles,
vos miraré com ara hi veig les flors,
y á mi 'm veurèu com elles
viure de somnis, música y amors.

Com passarell que s' envellí en la molsa,
ja may de refileda mudaré;
pot ferla sols més dolça
l' angèlich sistre d' or que polsaré.

¡Oh! ja hi cantan y riuhèn ab la mare
mos germanets més rossos y bonichs,
ja se n' hi ve 'l meu pare
y aviat d' un á un tots mos amichs.

Mon cor enamorat temps há que hi nía
prop de Jesus, de mos amors estel;

ja hi es sa mare y mía;
¿què hi faig aquí, si tot ho tinch al cel?

Quan esboyrarse en nit serena 'l miro,
la terrena presó, que trista m' es!

si desde allí 'l oviro,
¿què 'm semblará, al pujarhi, son no res?

Déixam amor, tes ales per venirhi,
com la coloma al rieró soliu,

dins vostre Cor de lliri,
florit Espòs de l' ánima, á fer niu.

A dojo allí, com en sa font beuria
l' amor, que á gotes m' endolseix lo cor;
llavors prou cantaríá,
que ara sols es, ma refilada un plor.

Pensaments amorosos, aixecáumhi
á navegar en eixa mar de llum,
bressáumhi á pler, bressáumhi
en ones de claror y de perfum.

Flors del herbatge hont l' Anyell sant pastura,
¿no baixa encara á trasplantarmhi á mi?

¿Angels, no só prou pura
per esser rossinyol de son jardí ?

¿Encara be les ales no 'm rentaren
les llágrimes que ploro nit y jorn?

¿còm tant s' enterrosaren
d' esfulladisses roses al entorn?

Roses del cel, adeusiau; encara
no vinch entre vosaltres á cantar:

¡mos tristos ulls, per ara,
sols poden aguaytarvos y plorar!

ROSALIA

*Fulcite me floribus,
stipate me malis: quia
amore languedo.*

CANT. II.

Dematí se 'n baixa al hort
na Rosalía,
á cullir los clavellets
y satalíes;
n' ensopega un ros Infant
que ja 'n cullia:
—A defora, l' infantó,
les flors son mías.
—Què 'n fariáu de les flors,
na Rosalía?

—Les volía per Jesus
que tant m' estima.
—Si les volíau per Ell,
jo per l' aymía.
—Si per l' aymía es lo ram,
dáuli d' ortigues,
que si no me 'l dau á mi
jo us el pendría.—
Tot prenentli 'l ramellet
lo veu sonriure;
bon Jesus, prou les enten
vostres joguines,
ab les joguines d' amor
vos concixía.
—Donáume les flors, si us plau,
prenèu les mías.
—La flor que volía jo,
ton cor de nina.
—Si 'm dau lo vostre d' infant,
be us el daría —
Mentre 's cambian los cors,
s' es defallida,
que ja no pot obehir
tanta delicia.
Lo traydor del rossinyol

canta y refila,
ab cansons y refilets
tot ho espía.
La mareta que entra al hort
plora y sospira
quan la veu entre 'ls rosers
tan esllanguida:
—Filleta, ¿quí 't ha fet mal,
ma dolsa filla?
—Cullint roses y clavells,
dolseta espina.
—Una agulla tinch d' or fí
Que la trauría.
—Ni que fos de diamant
será prou fina.
—Filleta, ¿què t' gorirá,
ma dolsa filla?
—Mare, eixes roses y flors
que m' han ferida.—
Tot espargintleshi al pit,
sent que sospira.
—¿Donchs que 't tornan á punyir,
ma dolsa filla?—
Sa filleta no respon,
embadalida

ab qui fuig entre 'ls clavells
y satalies.

Tot fugintli, riallós
los ulls li gira.

Lo cel se va asserenant,
l' herba floría.

LA CREU

*Crux est arbor decorata,
Christi sanguine sacrata,
cunctis plena fructibus.*

SANT BONAVENTURA.

Aquí dalt al serrat
Jesus n' hi ha plantat
una olivera,
que umple de fruyt lo cel
y ab sa pòtenta arrel
sosté la terra.

Per que no tinga aixut,
morint hi ha escorregut
totes ses venés,

ses venes y son Cor
que vida, sanch y amor
encara hi vessa.

Ab música al entorn
ressona nit y jorn
gran canticela:
á baix joves y vells,
á dalt cantan aucells
que l' ayre bressa.

Reflan tots un cant,
pujant y devallant
per les branquetes,
y un de blanch que hi fa niu
ab ayre més joliu
canta y s' alegra.

No es, nó, griva ni gaig,
ni, missatger del maig,
tendra oreneta,
sinó Jesus clavat
que diu al món ingrát
ses amoretes:

—Un pomeró hi hagué,
qui de son fruyt prengué
 difunt ja queya;
una Olivera hi há,
qui fruyt n' abastará
 del clot s' aixeca.

N' es l' arbre del amor,
al hort del Criador
 novell hi era,
ell grana tot florint,
com més s' hi va envellint,
 més alt y tendre.

Anyells de vora 'l riu,
corrèu, veníu, veníu
 assí á l' ombreta;
á qui á l' ombra vindrá
lo llop lo deixarà,
 si 'l feu sa presa.

F'endréli jo, sinó;
per qui 's farà xayó
 jo 'm faré ovella;

daréli l' cos per pa,
per vi ma sanch beurá
que engendra verges.

Per que n' hagau lo fruyt,
n' inclinaré ab descuyt
ses branques verdes;
per que 'n culliu la mel,
en sa purpúrea arrel
mon Cor hi bresca.

Allí, enamoradís,
l' abey del paradís
tot s' aixamena;
les ánimes dels Sants,
com serafins humans,
hi fan l' aleta.

Veníuhi á viure en pau,
y quan de mort suau
lo són vos prenga,
somiareu ab mí,
bressats ab cant diví
d' Angels y verges.

Y al jorn de Josafat,
al ser lo cel plegat
 com mòvil tenda,
be prou despertarèu
transportats ab la Creu
 á gloria eterna.—

JESUS INFANT

*¡Ah! ¡qui fos en cell temps nuyrit
que Jhesus fo infant petit;
e com tots jorns ab el anas
ab el estes ab el jugas!*

RAMON LULL.

Vora un riuhet de Judea
la Verge s' en vá á rentar,
s' en vá á rentar la robeta
ab son Fillet á la má.
Sota 'ls peus de l' un y l' altre
va florint l' herba dels prats,
sols per ferlos reverencia
la palmera 's va vinclant.
Mentre Ella 'n renta la roba,
Ell puja dalt d' un serrat

per veure florir la terra,
ja que arriba 'l mes de maig.
Veu serralades sens arbres,
veu camps verdosos sens blat,
veu lo món sens fè, y les llagrimes
li rodolan cara avall.

Sa Mare renta que renta
de genolls en lo joncar,
la robeta que era fosca
de sos dits pren color blanch;
quan la esten sobre la riba
apar que vaja nevant.

Les clares aygues s' aturan,
sols per ferli de mirall;
Ella té la má á la roba
y 'ls ullets ab son Infant.

Les nazarenes que 'l veuen
se senten lo cor robat:

—¡Qué ditxosa sou, Maria,
que en vostre pit lo criau
aqueix colom de la Gloria,
aqueix lliri de les valls!

Quan mira 'l cel ple de núvols,
la serena hi fa apuntar;
quan mira la terra, sembla

que hi riga l' alba de maig.
Si tan xich sembla un profeta,
¿què serà quan sia gran?
Mentres ora ab mans plegades,
nostres fills rodan pel prat,
ab aygua, flors y petxines
juga que més jugarás!—
Quan devalla de la serra
dret á llur pleta s' en vá;
los infantons ja li diuhen
si ab ells volia jugar.
—Ensenyaume les joguines,
ensenyáumeles, si us plau.
—Sols tenim aucells d' argila.
—Donchs jo 'ls faria volar.—
Dona un pich ab ses manetes,
y se 'n volan tot cantant
per aquelles nues serres,
per aquells herbosos camps;
la cansó que fan sentirhi
trista y dolsa es d' esoltar:
—Camps hermosos de Judea,
quín sembrador ha arribat!
del blat que en vosaltres sembre
tots los homes ne viurán.

Nua serra del Calvari,
d' un arbre 't vol coronar
que ab los peus tanque l' abisme
y obri lo cel ab son cap.—

L' ARBRE DE LA VIDA

*Nulla talem silva profert
fronde, flore, germine.*

Cercant del paradís l' aspra sortida,
Cgirava 'ls ulls Adam hont ab sa esposa
gosaren ¡ay!, florint com lliri y rosa,
l' ombra temptant del arbre de la vida.

Del cel una Coloma, condolida,
baixa á tráuren la branca més hermosa,
y en dur Calvari, mentre ab sanch la rosa,
canta morint de dols amor ferida:

—Veníu, fills d' una terra que us devora;
qui á l' arbre redemptor vol acullirse
ab mi vindrá á la Gloria á refflorir.—

Adam l' abraça y l' univers l' adora
vehent tancarse l' infern, lo cel obrirse,
mes ¡ay! la mort d' un Deu los fa estremir!

A LA MORT

DE D. JOSEPH COLL Y VEHÍ

Rossinyolet que ploras,
tindrás consolació;
mes ¡ay! l' Amor que anyoras
també l' anyoro jo.

Tu miras les estrelles,
puig tens lo cor allí;
també, també en mitx d' elles
mon Adorat vegí.

La aurora coronava
son front ab místich raig,
al cel música dava,
gentil florida al maig.

Vegí'l y d' anyoransa
lo núvol me l' ha près,
y 'l sol de ma esperansa
no s' ha mostrat may més.

Mes ¿sents? es sa veu dolça
que 't crida á tu prop seu:
—Déixa ton niu de molsa,
vína, rossinyol meu.—

Les ales d' or desplegas
al vent del paradís,
y cel amunt navegas
de Sion al port felís.

De l' alba que esperavas
ja t' ha rigut l' estel,
en terra á Deu buscavas
y l' has trobat al cel.

¡Oh! puig vers Ell á passos
no puch seguir ton vol,
dígasli, al darte 'ls brassos,
si á mi també m' hi vol.

SANT FRANCESCH S' HI MORIA³

AL M. R. P. FR. RAMON BULDÚ,
DIRECTOR DE LA REVISTA FRANCISCANA

Deus meus et omnia.

La plana de Vich,
Ldiu que 'n trau florida
des que Sant Francesch
l' amor hi predica,
amor de Jesus,
l' amor de María.
Tan dolços amors
lo cor li ferían;
sortint de poblat,
pels boscos sospira:

Mon Deu y mon tot,
per aquell que us tinga,
Mon Deu y mon tot,
qué dolsa es la vida!
més dolsa es la mort
si d' amor moria!—
Cada mot que diu,
aucells responian:
—Ay dolsos amors,
ay flor sens espina!—
Tot pregant, pregant,
d' amor defallia,
los brassos en creu,
l' ullada esmortida,
sembla un serafi
que al cel tornaria;
lo troba un pagès
dessota una alzina,
duya un canteret,
de beure 'l convida.
Quan s' es retornat
Sant Francesch sospira:
—Pagès, bon pagès,
digáume, per vida,
¿esta aygua d' hont es

que tant me delita?

—N' es aygua del pou
de vora la via.

—Si es aygua del pou,
lo pou es de vida,
que ja 'ls meus amors
l' haurán benehida.—
Y 'ls aucells del bosch
ab gran melodia:

—Ay dolsos amors,
ay flor de la vida!—
Ahont caygué 'l Sant
ara hi há una hermita,
la de *Sant Francesch*,
Francesch s' hi moria.

De tantes que 'n té
n' es la més antiga.
Un ángel d' amor,
hi canta, y refila,
de l' hermita al pou,
al pou de la vida:
n' es ángel de nit,
rossinyol de dia;
quan canta més dols
(pagesos ho diuhen)

n' es la veu del Sant
que encara hi sospira:
—Vigatans, veniu
á l' aygua de vida;
per la set d' amor
de melló' 'n tenia,
que 'n son quatre fonts,
mes quatre ferides.—
Vigatans, anèmbi,
puig s' anyoraria,
que 'ls frares no hi son
á cantar matines,
ni hi venen á aplech
la gent que hi venían.
¡Jardí de virtuts,
dolsa patria mía,
claveller del cel,
còm t' has desflorida!
Serafí encarnat,
ma terra us estima;
quan del cel estant
benehiu la hermita,
benehiu los fills
dels que la han bastida,
la ciutat de Vich,

sos camps y masies ,
que si 'ls benehiu
tot reffloriría ,
y ab los rossinyols
d' aqueixes bardisses
cantarèm pel món
eix cant de delícies :
¡ Ay dolsos amors ,
Jesus y María ,
qui al cor vos tindrà
tindrà 'l cel en vida !

Mon cor esta casa d' amors.

RAMON LULL.

Mon cor es un llibre
de pàgines d' or,
en totes les pàgines
paraules d' amor
que ab mística ploma
hi escriu l' Aymador.

Mon cor es una arpa
de cordes d' argent;
com l' amor les polsa,

sols l' amor les sent;
¡ay qué dolços ayres!
¡qué amorosament!

Mon cor es un ángel
desterrat al món,
al cant de la Gloria
sospirant respon
cada colp que aguayta
sos amors hont són.

¿QUI COM DEU?

A LA JOVENTUT CATÓLICA DE BARCELONA

*Ans que ton Deu, oh Espanya,
t' arrancarán les serres,
que arrels hi té tan fondes
com elles en lo món;
poden tos rius escorres,
venir al mar tes terres,
no l' ull però aclucarshi
del Sol que may se pon.*

ATLÁNTIDA, CANT X.

Des que, al rompre del caos la despulla,
la terra, aqueix terròs al cel penjat,
dessota l' ala d' or de l' estrellada
sentí batre y bullir son pit gegant,

li escup á glops á glops, malagrahida,
les flames de son cor ab mil volcans;
y encara 'l cel riu pur, com si infantivol
obris al sol del paradís l' ull blau.
D' ensá que es niu de serps Babel superba,
cada matí la torre dels titans,
amunt, per monts de replegades runes
al crit de: «Guerra á Deu,» va al cel muntant;
mes, sens un astre pèndreli, á la tarde
ja á son alè rodola al pedregam.
Somia 'l gra de pols enderrocarlo,
mes s' esgarría en ses mateixes mans,
y ateus, llur segle, y cel y terra passen,
y 'l nom de Deu sempre retruny més alt.

¡Deu! ¿quí com Ell? llansa al no res un *Fiat*
y bellugan los mons aixamenats,
temerosos de fondres y desesser
com les guspies d' un ruhent fornal.
Los Angels revoltórense al principi
pel ceptre arrabassarli, y ensinall
los feu d' un gorch de sofre ardent sa ullada,
que 'ls volca y arrestella daltabaix.
De l' aygua un jorn solta ab enuig les brides
al torb que arranca y mitx-parteix ciutats,

y es la terra joguina del diluvi,
mes ¡ay! sos fills pastura de sa fam,
y de regions y continents que traga
sols quedan quatre illots com rosegall.
De arruixadora 'ls núvols li serveixen
per espargir la pluja ensá y enllá,
los toca y son de pólvora, y Pentápolis
se n'entra en fum y flama, trons y llamps.
Que es fort son bras com guerrejants exèrcits:
quan sa arma vibra ja es carbó algun faig;
la terra es sa peanya, esplèndit trono
lo cel, é inmensa en la buydor no cab;
tan sols s'encabiría al cor del home,
de son amor als truchs sempre tancat.
De nissagues y pobles y centuries
fa etern fluix y refluix debategar,
que es font y tomba d'infinits possibles,
sa ullada 'l jorn, sos jorns eternitats.
Serva entre abismes xuciadors la terra,
la entolda d'una esfera de cristall,
que estels á plujes y celistia enjoyan,
com gotes de rosada 'l lliri blau,
per que niu s'hi aparelle qui en eix astre,
que 'ls fills devora, á naixer ve. 'L compás
ab que 'l cantor del paradís vegera

dar rodonesa al univers no nat,
era son dit que 'l vorejava, ab fites
la naixensa dels mons empresonant.
L' aurífera cadena ab que 'l de Smirna
los vey a en somni del Olimp penjats,
no es d' amatistes presos al empiri,
de metèors ni sols un enfilall,
sinó son bras que 'l lliga y du ses rodes,
per que no s' estravien pels espays.
¿ Què es en los atris de la Gloria l' astre
que abriga ab mantell d' or la immensitat,
ab l' aurora per trono, l' emisferi
per corona, la llum per rossegall?
En voliors de sols volva perduda,
quiscun amplíssims mons illuminant,
que 's voltan riallosos y s' empenyen,
empesos sempre d' altres mons á aixams,
tots en cada átom congriantne un altre,
d' hont nostre orgull no troba pas la clau.
¿ Y què son tots sinó la pols que aixeca
sa planta per les vies celestials,
pols que 'l torrent dels segles arrossega,
y engola ab ells y tot l' eternitat?

¡ Sols rebuja ¡ ay de mi ! ma gota d' aygua

que 's fon de frissament lluny de sa mar !
 Estols de núvols , albes y celisties ,
 bellugadissa d' astres flamejants ,
 qui esvalhirvos pogués y assoleyarse
 de sa mirada en los puríssims raigs !
 Oh temps , capdèlla més rebent mes hores ,
 puntejen ja mos dies eternals ,
 desclòute , oh cel , del Infinit parpella ,
 deserts de llum y d' ombra , fèuse enllá ;
 ja que , temple escafit , no puch capirlo ,
 pogués desferme á son rihent esguart ,
 la blavosa cortina arrebossada ,
 y obert lo buyt sens fi de bat á bat .
 ¿ Què fa la mort si 'm vol ? ¿ què se m' en dona
 de la vida , Senyor , si sou tan gran ?
 ¿ Per què , per què mon cor novell posa ales ,
 si 'l té lligat y pres un cos de fanch ?
 Menjar de cuchs , ab tos germans rossègat ,
 jo , aucell del paradís , ¡ á dalt ! ¡ á dalt !
 vull abrusarme y pèrarem dins la flama
 que voltejo , voltejo enamorat .
 Montanyes , boyres , cels , fèume d' escala ,
 dels éssers pels grahons hi vull pujar ;
 l' espay sens vora enrera deixo- , 'ls segles
 rodolan ab lo món abisme avall ;

¡ qué xich me sembla desde assí ! ¡ qué inmensa
la grandor de qui tots los ha criat !

Taca d' un punt es entremitx la terra ,
y al sí de Deu tot l' univers no es tant :
com mar de foch l' oviro , á rabejarmhi
vostre alè 'm duga , Serafins , si us plau.

Mes , aixeco la boyra del misteri ,
y ¡ ay ! fon mes ales y 'm fa caure un raig
á escorre' l fel del cálzer de la vida ,
que en la dalla del temps no puch trencar.

Mes ¡ ay ! ¿ per què l' anyoro ? quan escapsa
damunt l' ala batent del uracá

les torres massa altívoles , y udolan
los negres núvols al fuet del llamp ,
á sa claror feréstega , de flames

en carro tronador , ¿ no 'm dona esglay ?

¿ D' esteis no 'm crida á sos jardins al vespre ?

¿ no 'm ve á veure ab lo día al clarejar ,

mirantme sol y lluna , riallosos

com á nines gentils de sos ulls blaus ;

de nit y día oberts sobre la terra ,

bressol hont gronxa 'ls adormits infants ?

Se reflecta en cada obra , y ¿ no 'l veurían

los ulls que feu del univers mirall ?

Si tanco 'ls ulls al sol que m' enlluherna ,

ja 'l trobo dins de mi que 'm fa cantar,
quan m' umple 'l cor que com més té més brama,
fet á sa mida sense fons, y abat
al esperit que ab set de maravelles,
se passeja pels mons com un gegant.

¡ Oh! ¡ agenollèms! vèusel allí apareixer,
ab los cels y sa gloria enmantellat,
ajup son dors lo firmament, y 'ls cingles
s' inclinan y s' enfonzan á son pas,
fugen de po' 'ls estels, y ab ala trèmola
l' alt Serafi s' amaga enlluhernat.
S' enuja, y 'l cel se romp, trona y llampega,
s' estimban les montanyes fumejant,
tremeix natura y sotragueja, 'l caos
glatint l' encara no romput rodam.
Si riu, ponent y llevanti 's junyeixen,
y amanyagan les ones braholants,
lliga ab l' ir's l' oratge y saltironan
com blanchs anyells les illes de la mar.
Mes parla aquella veu que ha de cridarte,
superba pols humana, á Josafat:
—No 'm vullas veure be, fill de la terra,
quan me veja ta mare finirá;
? á una ullada de sol los ulls aclucas,

y 'm vols de cara á cara enmirallar?
Mentres te 'ls ve á descloure, compassiva,
la mort ab sa besada funeral,
ja 't conta 'l cel ma gloria en les altures,
l' abisme al fons mes obres espletants.—
Fássas, Senyor, vostre voler que acato,
però en la creació transparentaus,
que es trist á qui us estima, sempre, sempre
cercarvos ab dalè y no vèureus may.
D' eix fill que us crida anyoradís, oh Pare,
¿ donchs hont, dolcíssim Pare, us amagau?
¿ Com deixau buyt son pit de flor boscana
Vos que rubliu de gom á gom l' espay?
Com mel rájeli al menys de gota en gota
vostre nom tendre als llabis amargants,
endolcéscali 'l cor y les entranyes,
que es dols assaborirlo y sospirar.
Nom que escriuhen assí lliris y roses,
lo llampech en lo núvol allí dalt,
y en cada plech de la blavosa tenda
constelacions que no s' esborran may,
per Deu de sols ab polsinera escrites,
d' estrelles al sembrarlo com un camp.
D' acort lo cantan los inferns y esferes
ab terratrèmols, músiques y brams,

l' ayre ab sospirs de lires y salteris ,
y ab veu de tro zumzades y volcans ,
batentse 'l torb ab la congesta y 'ls roures
cruixint á tomballons per l' estimball ,
saltant los aucellets de brosta en brosta ,
de cascada en cascada 'l torrental ,
de cel en cel fantasioses ánimes
en sa volada 'ls astres encalsant,
hont veus novelles al concert responen ,
com dins les gabies d' or de son palau .
¿ Sinó per Deu, que tots los peix y cova,
per qui fora la flayre de sos cants ?

Surt com un nuvi l' astre rey del tálam
y á corre' 's llansa á passa de gegant ;
dins sa gloria de llum apar lo cálzer
que ofereix l' univers al Eternal
Lo pren Ell benehintlo y á sos llabis
ab má invisible se l' en puja en arch,
escorrentne al baixarlo dolses perles
que beuhen les florètes l' endemá.
Cantáuli, flors, donáuli vostra flayre ,
la flayre de la mel que us ha donat.
Com es lo sol del univers corona ,
es la terra son cor aletejant ,

coberta de verdor, d' aygua cenyida,
al ull del Criador penjada bat ,
ab afalachs de nuvia com dihentli :
—¿Què heu vist en mi per que 'm volguesseu tant?
—Dòrm en mos brassos, li respon, y estimam—
y ella mitx-adormintshi 'l va estimant.
Com pomes d' or que en gegantí brancatge
fa moure suaument l' alè de maig,
entre aleteigs de Serafi y canturies
d' amor en dansa armònica gronxats ,
rossos astres entorn li giravoltan
y mons rublerts de vides, adollant
pels soleys de la Gloria melodies
de que 'n degota un rajolí assí baix.
¡ Ah ! l' univers es una lira angèlica
penjada al soli del tres voltes Sant,
ses cordes polsa un Querubí, y son càntich
dolcifica 'ls arpegis enmelats
que 's trameten los cels, ab no estroncable
riu d' estrellades, resplandors y maigs.
¿ La heu sentida en matins de primavera
per mons d' or y verdura rodolant ?
Apar que 'l tendre músich del Altíssim
vulla á sos peus la cítara trencar :
apar que per escórren l' armonía

Deu la pose en sos dits enamorat.
Música á dolls per tot arreu se vessa ,
himnes de festa, refilets y plants,
ones de llum, de música y d' aromes,
que al fons del cor s' aplegan en un raig.
Oh cors, oh lires que 'l bon Deu punteja ,
á son alè diví, cantáu, cantáu.
La natura s' hi adorm y somiosa
dant lo pit á sos éssers y bressant,
ab mil concerts de veus y melodíes
aboca á rius sa música als espays.
Deu, complagut, se mira en sa gran obra,
y sonriuli de goig la immensitat.

¡ Home! tu sol romps l' armonia eterna ,
tirant als ulls del Criador ton fanch ,
y Ell, fet home, ab lo cálzer que li dares
copsa, quan vola á corsecarte, 'l llamp.

Riudeperas, juny de 1869.

TALIS VITA FINIS ITA

*¡ Ah! quan gran dan es
que los homes, comsevulla
que muyren, muyren sens
amor.*

RAMON LULL.

Un penitent del desert
trobá un home que moría,
que moría sens l' amor
de Jesus y de María:
—¿ Per què moriu sens amor?
—Perque sens amor vivía.—

MARIA INMACULADA

*Del llit cast de la Aurora
isque lo meu Amat en aquest
mon; qui en ella pensa
macula, en lo sol considera
tenebres.*

RAMON LULL.

Quína amargó 'ns has deixat,
malehida poma d' Eva!
la serpent que t' abastava
ja entortelliga la terra,
cada centuria ab un nús
de llarga cua feréstega.
Generacions de soldats,
Samsó y David li fan guerra,

¿ qui matará la serpent
si al Llims tots los arrossega ?
Lo Paradís ¡ ay ! perdut
sols á la memoria 'ls queda,
tan sols ne saben lo nom
del Paradís que 'ls espera.
¿ Qui salvará 'l món perdut ?
Sols respon una donzella :
— Una dona 'l salvará,
si una altra dona 'l va perdre.
¿ Ahont es lo monstre, ahont es,
que se 'ns engola la terra ?
no es ella la poma, nó,
ni si ho fos sería seva,
que sería del meu Fill
que en l' arbre d' amor s' aixeca. —
A la creu hont mor Jesus
María la serp hi ferma,
y abans de yolar al cel
li 'n ha xafada la testa.

Santíssim Pio, Pastor
enamorat de la Verge,
puig floría en vostres mans

son lliri blanch de puresa ,
ara que de son verger
gosau la florida eterna,
digáuli que 'l monstre aquell
altre colp lliga la terra ,
que per devorar sos fills
té encadenada l' Esglesia .
Ploran los Angels de Deu ,
y 'ls dimonis fan gran festa ;
tots los ulls cercan claror ,
y en lloch la claror punteja ;
com més vá més negra nit ,
per tot cel trona y llampega ;
digáuli que 'l món vá á fons
si no 'l trau á port sa Estrella !

LO LLIT DE FLORS

Lectulus noster floridus.

CANT. I.

Si abans guardava ovelles
Sara no 'n guardo, nó,
que 'm fugen d' una á una
darrera l' Aymador.
Darrera mes ovelles
també hi fugia jo ;
á la primera ullada
me 'n ha ferit lo cor ;
quan m' ha tingut ferida ,
s' ha amagadet pel bosch.

Ara 'l seguesch pel rastre,
pel rastre dels olors,
lo cerco y no l' encontro,
lo crido y no 'm respon.
Si l' ovirau, donzelles,
al meu Gojat en flor,
digáuli que assí á l' ombra
moro de mal d' amor ;
que si no ve á gorirme
no vull pas goridor.
Sabés hont vá als mitx-díes
á pendre la frescor,
ab son xayet als brassos ,
son xayonet hermós ;
si no gosás lo llabi ,
prou li diria 'l cor :
—¿ Vostre xayet als brassos,
y l' aymadeta nó ?
Allí al esquey del cingle
m' he fet un niu de flors,
de flors y fulles verdes,
al mitx dolseta amor ;
los aucellets hi cantan
primavera y tardor :
jo que soleta hi dormo,

mes ¡ ay ! no hi canto, nó.
Ells cantan de alegría,
jo ploro de tristor ;
prou cantaría alegre
si m' hi riguesseu Vos.—

LO LLIT D' ESPINES

*In lectulo meo per noctes
quæsiui quem diligit anima
mea: quæsiui illum, et non in-
veni.*

CANT. III.

En mon llit de flors
mon llabi l' estima;
no l' estima, nó,
que sols ho somía.
*Si l' Amor no hi ve
jo m' hi moriria ,
si l' Amor no hi ve
jo m' hi moriré.*

Lo cercan mos brassos,
mon gemech lo crida:
l' Aymador hont sou,
manadet de mirra,
dígaumho, si us plau,
si voleu que vinga.
No té sòn mon ull
quan lo bras no us lliga,
quan Vos ne fugiu
ja es lluny la alegría.
Sortiré á cercarvos,
com cerva ferida
que cerca la font,
la font d' aygua viva.
Ja 'n troba 'ls armats
que vetllan la vila:
—¿ Me l' heu vist ó nó
l' Amor de ma vida?—
M' han pres lo mantell,
lo mantell de viuda,
y ab ses mans cruels
á colps m' han rendida;
mes ¡ ay! de sos colps
jo no m' en sentia,
que 'm lleva 'l dolor

més suau ferida.
Un xich més enllá
gemegar n' ohía.
Lo veig en la Creu
hont, cridantme, espira,
clavats peus y mans,
lo cap entre espines.
Gemegor que fa
jo prou l' entenía:
Sí l' amor no hi ve
jo m' hi moriría,
si l' amor no hi ve
jo m' hi moriré.

Quan lo veig morir
lo meu cor sospira:
m' abrosso á la Creu
com un cep de vinya:
Jesus, ja no 'm plau
lo llit que 'm plavía,
vos l' he fet de flors,
y 'l voleu d' espines;
si al vostre 'm voleu
també hi dormiría,

clavats peus y mans ,
lo cap entre espines ,
y una llansa al cor
que 'm lleve la vida .

SOMNI DE LA GLORIA

*Satiabor cùm apparuerit
gloria tua.*

Ps. xvi.

La terra es una nau
que ab brandament suau
al cel camina:
quan arribem á port,
amichs de ma dissort,
¡ quina delicia !

Dels bons patria felís,
palau del paradís
que 'l cor somia,

qué bell deus ser, qué gran,
si es Deu lo sol gegant
que t'illumina.

Es d'or ton fonament,
tos pòrtichs son d'argent
y pedreria ;
per pedres jaspis fins,
per portes tens rubins
y margarides.

De transparent safir
ja tos marlets ovir
blanchs de celistia ;
¿quán veuré 'ls estadans,
los dels vestits rajants
d'encens y mirra ?

Si brolla en ton jardí
aqueix concert diví
que m'extasia,
si n'es l'olor que 'n ve,
¡qué aviat lo veuré
l'arbre de vida !

Arbre, d' hont ve l' olor,
be 'l deu sentir mellor
qui á tu 's reclina,
be li 'n deu ser més dols
lo cant dels rossinyols
de ta bardissa.

Tal volta al despertar
ja 't veuré verdejar
en ple mitx-día,
pot se' en tálam florit
podré dormirhi á nit
ab qui m' estima.

Aixís que allí 'l veuré
d' un teu brot penjaré
la dolsa lira ,
y al regalat ombriu
de sos amors al niu
m' adormiría.

Ja entre 'ls rosers l' ovir,
ja ab amorós sospir
apar que 'm crida :

¡ llisca, naueta d' or,
arriba al port mellor
d' una embrenzida !

En alta mar, á bordo del vapor Guipúzcoa, 1876.

LO SANT NOM DE JESUS

Oleum effusum nomen tuum.

CANT. I.

Lo Messías noy
plorava, plorava,
l' han circuncidat
y la sanch li raja.
Tonades de cel
María li canta,
tot cantant, cantant
lo rosa de llágrimes.
No ploreu, lo Fill,
No ploreu, la Mare;
per dar > os conhort

los Angels devallan,
los Angels del cel
á fer una dansa,
corones al cap,
á la má una palma.
Tocan violins,
violins y arpes,
guitarretes d' or
y baixons de plata;
la cansó que fan,
lo món alegrava :
—No ploreu, lo Fill,
no ploreu, la Mare,
que 's dirá Jesus
qui tot lo món salva.—
Lo cant es tan dols,
pels cors es com manna,
com manna que plou
á l' hora de l' alba ;
ja plora de goig
qui de dol plorava :
que 'l nom de Jesus
del amor es bálsam,
bálsam del amor
que pel món s' escampa.

SOSPIRS

Rosada divina,
quán vos copsaré!
¡oh! vina al cor, vina,
lliri y clavellina,
rosa sens espina
del millor rosé'.

Celestial aurora,
quán t' oviraré!

lo meu cor t' anyora,
tórtora que plora,
crident á tota hora
l' Aymador si ve.

¡Ay! en vostra cara
quán m' hi miraré!
hermosura rara,
front de l' alba clara,
si no us veig encara,
d' amor moriré.

LES CINCH ROSES

*Dilectus meus candidus et
rubicundus, electus ex mi-
llibus.*

CANT. V.

Per entre les branques
d' un roser florit
vegí á qui tant aymo,
¡ qué n' es de bonich !
N' es blanch, ros y candi,
triat entre mil,
té 'ls ulls de coloma,
té 'ls llabis de llir,
rialleta d' ángel,
cor d' serafí.
M' en tira una rosa ,

la cullo agrahit,
li 'n demano una altra,
me 'n regala cinch,
les dels peus y brassos,
dels brassos y pit.
Li 'n demano una altra:
— Vínala á cullir,
cúlltela en mos llabis,
hont l' amor hi riu,
llabiets y galtes
á punt de florir. —
Aixís que la oloro
mon cor defallí,
dels llabis als brassos
rossolo esllanguit,
als brassos que 'm semblan
cadenes d' or fi.
Des que puch cenyírmén
ja só al paradís,
ja res se me 'n dona
de viure ò morir.
Ara us tinch y ábrasso,
mes, sent tan gentil,
¿què dirán los Angels
si us veuhen ab mi ?

AL COR DE JESUS

PRIMER

Quan lo sol surt á la serra
badan son cálzer les flors,
Vos sou lo sol de la terra,
les floretes nostres cors.

Los aucells que entre les branques
sospiran tan dolsament
son Angelets d'ales blanques
puntejant l'arpa d'argent.

Sol que á l' ànima extasía,
no us pongau may per mon pit,
que la flor que hi bada 'l día
sería morta á la nit,

Barcelona 27 Febrer 1879.

AL COR DE JESUS

SEGON

*Quis dabit mihi pennas
sicut columbæ ?*

Ps. 54.

Les colometes volan ,
volan al colomar ;
les ànimes que estiman
volan á vostre altar ;
¡oh quí tingués ses ales !
¡oh quí hi pogués volar !
que á l' ombra de les vostres
deu fer de bon estar.

1879 , vigilia dels Reys.

Què 'ls diuhen á les roses les abelles
que á sa besada s' esbadellen tant ?
¿ què 'ls diu lo rossinyol á les estrelles
puig l' escoltan plorant ?

Lo que diheu á qui ditxós vos ama ,
lo que 'm diheu á mi,
Jesus, quan la meva ànima s' inflama
dels Angels del amor en lo festí.

JESUS Y SANTA GERTRUDIS

In cor de Gertrudis invenietis me.

RESO DE LA SANTA.

Jo prou voldria estimarvos,
mes no sé lo que es amor ;
digáumho, Jesus, digáumho,
Vos que amau fins á la mort.
—N' es l' amor fletxa de plata
que s' despara ab un arch d' or,
l' aucellet que ab ella 's toca
presa n' es del fletxador.
—Si jo tingués eixa fletxa,
vos la clavaría al cor.

—Si no la tens, oh Gertrudis,
si no la tens, la tinch jo,
y en ton pit ja l' he clavada,
que es lo cel dels meus amors :
per la ferida me 'n entro,
com en sa cambra l' espòs ;
los que 'm perdan en la terra
me trobarán en ton cor.—

SORTINT DE CADIZ

Pel molinet ja sento rotllarse la cadena,
y al crit de: Llevar áncoras! sotraquejar la nau;
al desplegar les veles sento cruixir l' antena,
y en los vehins navilis y en la apartada arena,
lo trist adeusiau.

Desde 'l llit d' agonía per la finestra miro,
d' escalonades ones sols la blavor se veu,
les ones, sols les ones y 'l cel per qui sospiro,
y á la verdosa terra ni menys los ulls hi giro,
ja res hi té 'l cor meu!

Allá d'allá rienta l' Amèrica m' espera,
mes clos al darrer sòn mon ull no la veurá,
que ans d' arribá' á sos brassos, hont riu la primavera,
la mar en lo bell fons de sa badanta ossera
mos ossos guardarà.

Oh cel, oh sant desitx que l' ànima esperona,
¡qué es dols desde eixa terra hont som damnats á mort
mirarte com florida y esplèndida corona!
¡qué es dols á cada assalt que la maror nos dona
sempre ovirar ton port!

30 de Desembre de 1376.

LA VERGE DELS DOLORS

*O vos omnes, qui transitis
per viam, attendite, et videte
si est dolor sicut dolor meus.*

JEREM. THREN. I.

Sota l'arbre sant
Splorava una Nina,
veyent mort lo fruyt,
lo fruyt de la vida;
lo fruyt es Jesus,
Ella be ho sabia,
que l'arbre es la Creu,
la verge es Maria.
Paraules que diu
lo cor entristian:

— Jo 'n tenia un Fill,
mellor no hi havia,
l' han pres y lligat,
y en Creu ara espira !
Roseret del cel
que en mon cor florías,
tes flors ¿què s' han fet,
puig sols trobo espines ?
Vosaltres que anau
camí de la vida,
¿ cap pena hi heu vist
semblant á la mía ?—

JESUS ALS PECADORS

Venite ad me omnes, qui laboratis, et onerati estis, et ego reficiam vos.

MATTH. XI.

Miráu mon Cor de pare amorosíssim
en creu morint d' espines coronat ;
no n' hi claveu cap més al Cor dolcíssim
que tant vos ha estimat !

Sota ses ales cors de verge hi nían ;
veníuhi á l' ombra , pecadors, veníu ;
los serafins més rossos quan somían
somían ferhi niu.

Llansáu, llansáu lo cálzer d'amargura,
que dolsa bresca angèlica us portí ;
si teniu set d'amor y d'hermosura,
veníu, l'aygua es assí.

Tinch per les verges palmes y corones,
pel jove somnis, música y amor,
gloria y recorts pels avis y matrones,
pels infantets dolsor.

Veníu, daré consolació á qui plora,
medecina suau al malaltís,
y al pit de tots abocaré abans d'hora
plahers del paradís.

Mes ¡ay! vos enamoran les floretes
que en cálzer enmelat regalan fel,
y ningú assaboreix mes amoretes
més dolses que la mel.

Té la nina aymadors, lo lliri abelles,
lo més petit verger son rossinyol,
y jo que lliris fiu florir y estrelles,
tinch de plorar tot sol!

Per més que 'ls brassos nit y día aixample,
 ningú ¡ ay de mi ! ningú s' hi ve á llansar ;
 per tot se troba 'l coliseu poch ample,
 y es ¡ ay ! desert l' altar.

Amors del cel, veniu á fermhi festes,
 que 'ls de la terra ja no son per mi !
 ¡ Tant que l' estimo ! sols me guarda arestes
 mon blat que ab sanch reguí !

Aqueix amor del món per qui 'm deixáreu
 ¿ vos amarà fins á la creu com jo ?
 ¿ pel paradís obrirvos que tancáreu,
 pren mort y passió ?

¿ Què us he fet ab mos òsculs y abrassades ?
 ¿ en què us he ofesos per deixarme així ?
 donáume altres assots, altres llansades,
 mes no fugiu de mi.

Jo só la vía, veritat y vida,
 só hermós de cara, humil y dols de cor,
 de flors mon jou suau, y enlleugerida
 ma càrrega d' amor .

A amar y ser amat vinguí á la terra,
fet anyell tendre per poder mori',
jo, Deu de les venjances y la guerra,
que trono en Sinai.

Quan baixo en carro flamejant de bromes,
tremola encara 'l firmament de por,
que 'l núvol só dels llamps, mes ¡ay! pels homes
só l' astre del amor.

Ja un roch no tinch hont reclinar la testa,
que tot vos ho doní sinó la creu;
mon cos per pa, per vi la sanch que 'm resta;
¿què darvos més? .. prenèu.

Prenèu mon sér y tot, dolsa primicia
del esplet que á la Gloria us tinch guardat;
¿no tornarèu al Cor d' hont sou delicia,
fillets que m' heu deixat?

Si no hi tornau ¿què faré jo? us sabria,
bocins de mes entranyes, avorrir?
amarvos sempre, amarvos, si podia,
fins á torná' á morir!

LO PECADOR A JESUS

A cada alba que surt prou vos adoro ,
mes al pòndres lo sol ja us he deixat :
¿ qui plorará, Jesus, si jo no ploro,
dolent de mi que may vos he estimat ?

A dolls l' amor per tot arreu vessava,
recantmen ¡ ay ! un rajolí per Vos ;
los ulls per no mirarvos aclucava ,
agraciat com sou, bonich y ros.

De terra he umplert lo cor que 'm regaláreu,
trayéntvosen á fora ab l' arma al puny ;
enceses ales d' áliga li dáreu,
sols li serviren per volar més lluny .

Rieró que rodola fent joguines,
may somihí que 'l rodolar finís ;
per mals camins del món cercava espines,
fugint de Vos, oh flor del paradís .

Y abuy que m' assoliu, y en vostres brassos,
per que no fuja, presoné' 'm teniu,
les besades vos planyo y los abraços,
y al món encara ma ánima fa niu .

Y al sentirhi cantúries de sirena,
jo que amor bech en la divina font ,
del peccat me rellico ab la cadena
que ahí' 'm junyia als criminals del món .

Y ab cor empedrehit vos faig la guerra,
en ma volva de pols encastellat,
¿ y eix cuch no traga, bon Jesus, la terra ?
¿ y encara, encara son alè us es grat ?

Tenyit de sanch y llágrimes com rosa ,
tot sovint á la porta del meu cor :
— Obrem, diheu, coloma mía hermosa,
per tu lluytava en mos torneigs d' amor.

Trenta anys cercante, esgarriada ovella,
del pessebre pují cap á la creu ,
deixí penjats tos durs grillons en ella
ab mes armes y vida per trofeu. —

Oh, mártir del amor, Jesus dolcíssim,
es hora ja de servos agrahit ;
qui us escupí, vengué y clavá, oh Altíssim,
¿ còm rentará son cor ennegrehit ?

De plors de sanch ja 'l cor aixut no 'n raja,
de seráfiques flames ; ay ! no 'n té,
cansons de cel mon esperit assaja ,
mes ; ay ! son de la terra les que sé.

Mes, si es mon cor una mundana lira,
jo arreu ne trencaré les cordes d' or,
y si res més que Vos canta y sospira,
fins trencaré la corda del amor.

De mos pecats he ja perdut lo compte ;
Vos que 'l teniu escrit ; oh ! no 'm llanseau
d'aqueixos peus que abrazzo; prompte, prompte
regaréusels ab plors, si m' hi voleu.

Ja hi vessaré l' unguent regaladíssim
ab que 'l cabell enterbolía 'ls ulls,
y ma regor de plors, oh estimadíssim,
l' aixugarán sos vanitosos rulls.

Saboreje Joan vostres abraços ;
jo, com la Magdalena pecador,
que m' he esmunyit dels amorosos braços,
á vostres plantes vull morir d' amor.

BETHARRAM ³

Per les riberes del Gave,
lo día del dijous sant,
cullía roses boscanes
una verge de quinze anys ;
les herbetes son rosades,
cada pedra un relliscall,
tot cullint roses boscanes
n' ha caygut al torrental.
Lo ramell se queda en terra,
la nina baixa aygua avall :

—Valèume, Verge Maria,
valèume, Verge, si us plau.—
Maria té 'l cor de mare,
ja la sent del cel estant;
dins un núvol se 'n hi baixa
tota vestida de blanch:
pren lo ramell de la vora
y á la nina 'l va allargant:
—Un ramell per mi cullias,
sa flayre al cel m' ha arribat;
ab eix ramellet de roses
á la riba 't vull tornar.—
La remolca envers la riba
com un llahut de cristall.
La donzella s' hi agenolla,
mitx-rihent y mitx-plorant:
—¿ Què us daré, Verge Maria,
per la vida que á mi 'm dau?
—Ahont resten mes petjades
farás un calvari sant,
les parets sian de jaspí,
los altars de marbre blanch;
lo nom que 'ls devots li donen
vull que sia de *Bell ram*.
Per darli flors y fullatge

jo enviaré abril y maig,
que ab los aucellets y 'ls àngels
hi voletejen tot l' any.—
Aucellets d' eixa ribera,
cantáu, aucellets, cantáu ;
quí pogués cantá' ab vosaltres
de Lourdes á Betharram !

SOTA L' OMBRETA

Sub umbra illius, quem desideraveram, sedi: et fructus ejus dulcis gutturi meo.

CANT. II.

A l Arbre d' amor
m' he enfilada un día,
per haverne 'l fruyt,
lo fruyt de la vida.
¡Quin sabor tan dols!
¡quina olor tan fina!
L' Aymador ho veu,
á renyá' 'm venía;
al sentirlo aprop
cayguí esmortuhida,
cayguí brosta avall

al Cor que m' estima.
Quan me té á sos peus
de renyar s' oblida,
me 'n dona un beset
que més me valia.
¿ Si somio ó nó ?
si es somni que ho siga.
Lo beset n' es dols,
jo li tornaria.
Quan m' ha retornada
l' Aymador se 'm gira :
—Traydoreta amor,
traydoreta aymia,
m' heu robat lo fruyt,
lo fruyt de la vida.
—Si he robat lo fruyt,
jo l' arbre voldria,
per plantarlo al cor
que tant vos estima.—
Quan Ell sent això,
d' amor defallia ;
mes ¡ ay ! son amor
angelets lo digan,
dígantlo angelets,
que jo no 'n sabria.

A MARIA

ORACIO

Dolsa Mare del bon Deu,
Rosa del cel la més bella,
si 'm dásseu vostra poncella
la plantaria al cor meu :
donáume á Jesus en creu,
que es Ell ma vida y mon be :
de dia l' estimaré,
lo somiaré de nit,
viuré d' amor en son pit,
y en sos brassos moriré.

SANTA MARIA MAGDALENA

*Maria autem stabat ad
monumentum foris plo-
rans.*

JOAN. XX.

Tot entrant al monument
plorava la Magdalena;
al sepulcre hont fou Jesus
vegé dos Angels que hi seyan,
dos Angels vestits de blanch,
un á cada cap de pedra.
Ja li 'n diuhen dolsament:
—¿ De què ploras, Magdalena?

—Se n' han duyt al meu Senyor,
y 'l meu cor l' anyora y cerca.—

Tot dihent eixes paraules
girava 'ls ulls en darrera,
los ulls enllorats de plors,
com cel que may s' asserena.

Ja n' ha vist un jardiner,
jardiner que planta y rega:

—Jardiner, si us lo n' heu duyt
l' Amor de mes amorettes,
digáume ahont l' heu posat,
que 'n faria dolsa presa,
lo rosaria ab mos plors,
l' aixugaria ab mes trenes.

—Magdalena, dolsa amor,
tu 'm tens al davant y 'm cercas.

—Ay, jardiner del meu cor,
ditxosos ulls los que us vejan.

—Tu 'm vols ab roba de gloria,
jo vaig ab roba de feyna.

—Ab roba de jardiner,
per regar l' ánima meva.

—¿Quina virtut vols que hi plante?

—La del amor que es tan bella.

—La del amor ja l' hi tens,

y de totes es la reyna ;
en lo cor hont ella naix,
prompte hi riu la primavera ;
en lo verger hont tráu flor,
tota virtut tráu poncella.—

A JESUS CRUCIFICAT

*Dulce lignum, dulces clavos,
dulce pondus sustinent.*

Les penes que passáreu al Calvari
deixáumeles llegir en vostre Cor
ara que 'l veig obert, com breviari
que florejà ab sa rúbrica l' amor.

Deixáumels aixugar ab mes besades
aqueixos ulls de cel enterbolit,
hont dolsa llum bebían les albaes,
hont glops d' amor bebía l' esperit.

Deixáuvos adorar, Anyell puríssim,
que ab vostra sanch rentáreu mon pecat;
deixáuvos abraçar, Espòs dolcíssim,
que ab la vida compráreu mon rescat.

D' esfulladisses roses que cullia
les espines oviro en vostre front,
espines ¡ ay! que us punyen cada día
que florsoloro del jardí del món.

Per darmho tot, de tot vos despulláreu;
¡ quán car, oh dols Jesus, vos he costat!
lo cor que ab greus sospirs me demanáreu
¡ qué tart y fet malbé vos l' he donat!

Assecántseus lo vostre en l' agonia:
—Tinch sèt, tinch sèt! — me deyau defallit;
doníus vinagre y fel, puig ja tenia
de tot afecte escorregut mon pit.

Almenys á qui us abeura d' amargura
deixáuli eix cálzer compartir ab Vos,
á qui us doná per llit una Creu dura
no li deu pas de roses amorós.

Jo, per clavarmhi, á vostres mans divines
voldria pendre 'l clau rosegador,
al front tenir voldria eixes espines,
y enfonzada eixa llansa al mitx del cor.

Voldria en ell vostres neguits escorrer,
vostres neguits que agrejo tot sovint,
y ab cordials de pur amor socorrer
lo vostre que de pena 's va acandint.

Oh Creu, oh llit de nupcials abraços,
jo hi dormiria ab mon Jesus també;
deixáumhi estendre dolsament los braços,
y ab claus d' amor clavat hi moriré.

D'aqueixos ulls d'hont aygua y sanch ne plouhen,
si una térbola ullada n' assolís!
d'eixos llabis que mústichs no 's desclouhen,
si almenys—Oh Pare, perdonáulo!—ohís!

Si com la flor dels marges, vida mia,
retornarvos ab llágrimes pogués,
ses perles á la font demanaria,
á la rosada del matí son bes.

Rahim penjat en la sarment sagrada,
quí exprémervos pogués sobre 'l meu cor,
y d' eucaristichs vins embriagada
ma ànima fer lo somni del amor!

Si ab los llabis encara en la ferida,
sa dolsó' 'm despertás al paradís,
al remoreig d' eix Arbre de la vida
que m' endormisca á l' ombra malaltís!

¡ Oh somnis, oh plaher ! jo m' hi reclino
com dèbil eura que s' enllassa ab Vos ;
si apunta á vostre Cor altre Longino,
d' una llansada 'ns ferirà á tots dos !

L' OVELLA PERDUDA

Pel Calvari amunt
cap al cel pujava,
del bon Jesuset
seguint la ramada.
Si no 'l puch seguir,
me porta á l' espatlla,
m' alleta en sos pits,
m' adorm en sa falda.
Lo camí n' es dur,
jo enrera tornava.

Per trenta tres anys
Jesus m' ha cercada
per viles y camps,
per camps y montanyes.
Per veurem millor
se 'n pujava á un Arbre ;
ja 'm veu vora un riu
pel llop rossegada ;
lo riu es de foch,
ses ones de flama.
M' ha fet un gran crit :
—Despèrtat, aymada ;
lo comprarte á tu
no 'm costa or ni plata,
que 'm costa la sanch,
ma sanch que s' acaba.
Nasquí sens bressol,
moro sens mortalla,
per vestirte á tu,
que t' has despullada.
Tos pecats son claus
que á la Creu me clavan,
á la dura Creu
que ab tes mans me tallas ;
d' assò no 'n tens prou,

n' has pres una llansa,
m' has obert lo Cor,
lo Cor que tant ayma.
La sanch l' acabí,
mes l' amor no 'encara ;
al Cor que has obert
vull darte posada.
Despèrtat, amor,
no 'm sías ingrata. —
Al crit amorós
jo 'm só despertada.
—Pastor estimat,
pastura de l' ànima ,
la que us ha trahit
perdó us ne demana ;
mes ja á vostre Cor
no hi meresch entrada ,
deixáume morir
aquí á vostres plantes.—

PLOR DE LA TORTORA

*Lo rossinyolet s' es mort,
tres dies há que no canta ;
jo d' assí me 'n tinch de anar
que l' anyorament m' hi mata.*

CANSÓ POPULAR.

Vora voreta 'l riu
me n' he guarnit un niu
que 'l sol hi toca ;
lo cobrecel n' es d' or,
veníu, somnis d' amor,
bressáumhi á l' ombra.

Qui 'm fa de cobrecel
n' es d' un Colom del cel
l' aleta hermosa ;
¡ qué hi fa de bon estar
si 's posa á refilar
místiques troves !

També n' hi refilí
darrera 'l cant d'iví
de brosta en brosta ;
l' Aucell ara no hi es,
corrandes que hi he après
les canto sola.

Mes ¡ ay ! no hi canto, nó ;
¿ còm cantaria jo
si 'l cor s' anyora ?
n' anyora 'l bes suau
d' aquell Amor d'ull blau
y cella rossa.

Refile 'l rossinyol,
refile al raig del sol
que á mi no 'm cova ;

des que no 'm cova may
m' estich sota un desmay,
plora que plora!

Abelles que hi veniu,
fugiu d' assí, fugiu,
la flor n' es fora ;
cercáu jardins del cel,
que al món ja no hi há mel
que us sia dolsa.

Los papallons s' en van,
que no hi llambregan tant
lliris y roses :
los papallons se 'n van,
may més hi tornarán,
puig Ell no hi torna.

Adeu, abril y maig,
també d' assí me 'n vaig,
que ivern s' acosta ;
aucells y flors, adeu !
quan á alegrá' 'm torneu
ja seré morta.

L' aucell refilará,
la flor refflorirá
sobre ma fossa ;
sols m' aconorta á mi
que á reffilá' y flori'
seré á la Gloria.

Allí ab mon dols Amor,
abella sobre flor ,
gosa que gosa,
n' endolsiré, felís,
ab cants del paradís
ma veu de tórtora.

Oh verges, que hi riheu
ab qui ferí 'l cor meu
d' amor tan dolça ;
dihèuli que al vergé'
qui tant cantá y rigué,
sospira y plora.

Dihèumeli que al niu
de vora vora 'l riu
ja 'l sol hi toca ;

mes ¡ay! no hi toca, nó,
des que no hi tinch l' Amó'
sempre es nit fosca!

Vora l' Ter, 1872.

I

Per que miro les estrelles
no estigáu, mon Deu, gelós ;
m'agrada pèrdrem entre elles
per encontrarvos á Vos.

II

Quan lò vent besa les roses
elles també 's van besant ;
lo bon Deu á tots nos ama,
¿per què no fem altre tant ?

III

Tota la llum del mitx-día
brilla en vostre blau vestit,
y en vostre front, oh María,
tots los estels de la nit.

IV

La margarida dels marges
porta un sol pintat al cor ;
si jo fos margaridoya,
vos hi portaria á Vos.

V

Flors del món, si us dich adieu
es que 'n flayro de més belles,
ni vosaltres sou com elles,
ni vostre olor com lo seu.

VI

Quan no us veig sempre es de nit,
quan vos veig sempre es de dia;
à qui us dugués en lo pit
sempre 'l sol li sortiría.

VII

Si's vá, Jesus, á la Gloria
per aqueix camí de flors,
¿còm en eix món ple d' espines
no teniu més seguidors?

SANT JOSEPH

Ab la florida vara
Joseph va caminant ;
be n' es més florideta
la que li vá davant ;
per vèuren la Poncella
los cels s' abaixarán.
Quan son á l' Establía,
Joseph está cansat :
—Dormíu aquí á la vora,
que prou haveu vetllat.—

Lo somni que somía
que 'l bon Jesus es nat,
al despertar del somni
se 'l veu allí al costat;
quan veu que juga ab Angels
també s' hi es posat.

VOLADA DE L' ANIMA

Cupio dissolvi et esse cum Christo.

SANT PAU.

Oh! ¿quán será que pugua
surtir d' eix embolcall que 'm du á la fossa,
com de terrosa aruga
la papallona rossa,
á un sol que may ab boyres s' arrebossa?

Gojosa, per volarhi,
núvols d' or volador que 'l cor somía
tindrè á punt, y al muntarhi,
la flor de gelosía
s' aclucará en son llit de pedrería.

Y amunt, amunt, de cayre
enrera deixaré turons y bromes,
y en l' ayre y més en l' ayre
del cel ab los aromes
podré felís embalsamar mes plomes.

Als raigs del Sol que anyoro
veuré eixos astres que á sos peus se mouhen,
los plors en que m' esfloro
veuré ab sos plors com plouhen
y en gòts d' argent los gessamins los clouhen.

Ja oviraré les fortes
torratxes de Sion enlluhernada,
ja ses daurades portes
veuré que un Angel bada,
mentres les ales plegaré encisada.

Altres de rosses testes,
que rabejaren de rius d' or en ones,
vindrán á ferme festes,
y á dar-me enhorabones,
joguinejant ab palmes y coronas.

L' ayrosa voladuria
seguiré del Anyell cap al herbatge,
y ab divinal canturia,
sota florit brostatge,
al tálam entraré de nuviatje.

¿ Les flors de l' estelada
quina flayre respiran sent tan belles ?
¿ quina es eixa aucellada
que canta y vola entre elles,
y quines ses cansons sempre novelles ?

Farán vergonya 'ls marbres
de lluhentor; de perles enjoyantse
plorarán mel los arbres
d' assí y d' allá vinclantse,
y al dols alè dels Querubins bressantse.

Qué dolsa en ses ombretes
será l' aygua claríssima de vida
de la font d' amoretes !
damunt l' herba florida
¡ qué dols lo caure ab fletxa d' or ferida !

¡ Qué dols de cara á cara
poder en l' Infinit enmirallarme !
y en son esguart, que amara
de llum l' espay, banyarme,
y en son pit amorós ¡ ay ! anegarme !

Qui 'n té l' ánima fora
¿ què, hi fá en la vall de llágrimes obscura ?
pel cor que á Deu adera
es fanch tota hermosura,
la gloria fum, la terra sepultura.

Oh mort, ¿ trigarás gayre
lo paradís ab la fossana á obrirme ?
¿ lo celestial florayre
no ve encara á cullirme,
per en sa toya mistica encabirme ?

¡ Ah ! muyra primerenca
pel vent de la tardor desarrelada,
puig flor que aquí no 's trenca
jamay al cel se bada
dels ayres de la patria á l' alenada.

Mes ¡ ay ! só flor marcida
per pendre lloch en sa garlanda hermosa ;
lo món ha desllu'hida
ma túnica de rosa,
y entre la pols perdí l' anell d' esposa.

Encara jorns y mesos
tinch de plorar lluny de Sion amada,
per sós jardins suspesos
tot passejant l' ullada,
vora 'l riu babilònich desterrada.

Afins que 's rompa 'l ferro
que 'm té fermada en 'l aborrida arena,
deixáume del desterro
dolcificar la pena,
cantant amors al drinch de la cadena.

Riudeperas, 1866.

CAP AL CEL

*Quo pungeris, inde nascitur
rosa qua coronaris.*

SANT AGUSTÍ.

Cap al cel camino
per camí de flors,
buscant al que anyoro,
celestial Espòs.
Si 'm planyeu, floretes,
les que roso ab plors,
si 'm planyeu, mostráumel
lo meu Aymador :
—Per aquí passava,
donantnos olors.—

Vora enllá camino,
voretá del bosch,
á Jesus no 'l trobo,
sa Mare tampoch,
mes ¡ ay! sols espines
que 'm punyen lo cor.

Un aucell refila
per dar-me conort.

—Aucellet que cantas,
¿no m' has vist l' amor?

—¡ Ay! quan no puch veurel
no refilo, nó.—

Camino, camino,

—¿ Jesuset, hont sou?
mos ulls que no us veu'hen
esclatan en plors,
ja 'ls peuhets me sagnan,
ja les mans y tot.—

Les seves m' aixecan
al caure en la pols,
les seves que 'm posan
garlanda de flors:

—Quan trobava espines
¿ donchs hont erau Vos?

—Entre elles cullía,

cullía eixes flors,
les flors que engarlandan
ton front amorós.—

JESUS Y L' ANIMA

(TRADUCCIO)

Què us darà la terra, Espòs,
que ab sanch la regau així?
—Ramells de espines per mi,
ramells de roses per vos.

—Regada ab cinch fonts tan bones,
com un jardí florirà.

—Mes l' amor hi cullirà
molt diferents corones.

—¿ Per qui son, Jesus hermós,
corones d' amor tan fi?

—Les d' espines son per mi,
les de roses son per Vos.—

LO ROMIATGE
DE
SANTA TERESA

ROMANS

ESCRIT LO DIA 15 D' OCTUBRE DE 1878,
EN LO PORT DE CIVITA-VECCHIA, A BORDO DEL VAPOR
SANTIAGO, DEDICAT A MOS COMPANYS
DE PELEGRINATGE.

En Barcelona la gran
una nau abuy pren vela,
una nau de pelegrins
ab una blanca bandera.
Blava es la mar com lo cel,
com lo cel quan s' asserena,
y ab músiques y cansons
florejant l' onada inmensa,

la nau n'apar un colom,
un blanch colom que s'hi bressa.
Als que en ses ales anam
deixar Barcelona 'ns reca;
mes si de la patria eixim,
una altra patria 'ns espera,
Roma, la patria del cor,
nova Sion de la terra.
Davant la Verge del *Port*
cantam l' *Ave maris Stella*.
La mar que dorm á sos peus
ab lo lleveig se desperta,
y les ones, com ramats
de cabridets y d' ovelles,
saltironan tot corrent
per eixes planes sens herba.
Barcelona 's va allunyant,
y 'l cor li diu :—A reveure!
Adeu, Monjuich, adeu,
Tibidabo y Montalegre,
adeu, cims de Montserrat,
vostre alè sant nos empenga
de Montjuich cap á Tosas,
de Tosas cap á Cerdanya.—
La tercera alba que surt

nos mostra l' Italia bella,
com un jardí vora mar
hont sol cantar la sirena.
La Verge de les Mercès
es pintada en la bandera ;
abans de desembarcar,
lo jorn de Santa Teresa,
li dihem tot sospirant
de genolls sobre cuberta :
—Oh Verge de les Mercès,
dels navegants dolsa estrella,
com nos guiáreu per mar,
guiáunos ara per terra.
Alguna hora vostres fills
solían anar á Argèlia
á redimir los catius
quan les presons n' eran plenes :
abuy que entre cristians
está catiu Lleó tretze,
Vos anau ab vostres fills
á consolarlo en ses penes.
Oh Verge de les Mercès,
de Barcelona la perla,
redemptora de catius,
¿ no trencarèu sa cadena ?—

SUPER FLUMINA

Del riu de Babilonia en la vorada
deixí esclatar mon plo',
d' un sálzer vert penjant l' arpa sagrada
que va plorant com jo.

—Cántansèn un, me deya qui 'm desterra,
dels cántichs de Sion.

—¿Còm cantarí en forastera terra,
si mos amors no hi son ?

¡Jerusalem, si ma ànima t' oblida,
de mi mateix m' oblid',
s' agafe al paladar ma llengua humida,
y al llim de la fossana lo meu pit!

MORT DE SANTA GERTRUDIS

Veni de Libano, sponsa mea

CANT. IV.

Gertrudis n' está malalta,
ningú enten sa malaltia,
si no fos lo bon Jesus
que cada jorn la visita ;
per malalties d' amor
n' es l' amor la medecina.
Aixís que arriba á l' espona ,
—¿ Còm te vá, ma dolsa amiga ?
—Si m' haguesseu dit esposa,
ja m' alsaría gorida.

—Si esposa meva vols ser,
aixecat, coloma mia,
ja arriba 'l mes de les flors,
passá l' ivern de la vida,
ta veu de tórtora l'e ohit,
me dona flayre ta vinya.

—Per agradarvos á Vos
¿de quín coló' 'm vestiría?

—Del color del lliri blanch,
la flor que més me retira.

—Les joyes que 'm posarèu
¿serán d' or ò perles fines?

—Serán d' or del sol naixent
y de perles que 'l cel cría.

—Dessota mos finestrals
¿quí canta al sò de la lira?

—Un chor d' Angels y de Verges
que l' Etern Pare 'ns envía,
nuviatge de la Gloria,
per sembrar flors y armonies.

La cansó que va cantant
may la terra l' ha sentida:
«Vína del Líbano, esposa,
vína del Líbano, vína,
que jo só la flor del camp,

si tu lo lliri entre espines ;
si es ton cor jardí tancat,
jo la font que 'l regaria .
Anèm al hort del encens,
anèm als monts de la mirra .»
Anèmsenhi, esposa, anèmsenhi,
que 'l nuviatge ja arriba,
s'obre 'l cel de bat á bat
y 'l seu altar s' il-lumina,
t' hi esperan los Serafins,
ma dolsa Mare t' hi crida,
ab una corona en má
de rubins y margarides ;
vína, serás coronada,
vína del Líbano, vína .—

A MON DEU

*Confitebor tibi in cithara,
Deus, Deus meus.*

PS. XLII.

Per espargir-me al front rosades perles
gronxan lo pí y l'arbós,
per mi reflan tórtores y merles,
mes jo canto per Vos

Per Vos que 'l cant posáreu en mos llabis,
la cítara en mos dits,
y en mon cor buyt la dolsa fè dels avis
que aixampla 'ls esperits .

Umplíreumel d'amor per que us ne done,
vehèusel tot aquí,
féreumel hort florit hont vos corone,
¿ voleu res més de mí ?

¿ Voleu que fassa ab vostra creu la guerra,
la guerra dels amors ?
¿ que arreu seguesca á peu descals la terra,
cercantvos aymadors ?

¿ Voleu de fil á fil sanch de mes venes ?
á dolls vos la daré ;
¿ mos membres d'un á un, mes entremenes ?
jo tot m' ho arrancaré !

Mos pensaments, afectes y memoria
lleváumels si 'ls voleu ;
¿ voleu que renuncié fins la Gloria ?
Senyor, no me la dèu !

Mes ¡ ay ! no voleu tant, Jesus dolcíssim ;
de qui us ha estat traydor,
com d' un amable fill estimadíssim,
voleune sols l' amor.

Voleu que assaje aquí les refiledes
d' aucell del paradís,
per férvosles après més regalades
ab sistre d' or felís.

Voleu que deixe les mundanes roses
per les d' etern olor,
que pose sota 'ls peus totes les coses,
y á Vos sobre 'l meu cor.

Al Rey del cel que á tots nos hi convida
¿ qui 'l cor li negará ?
á un Deu que estima ab eix amor sens mida
¿ qui no 'l estimará ?

Qui fos ayre d' abril, del pla y la serra
per aplegá'us l' encens !
quí fos torrent, per inundar la terra
de vostre amor inmens !

¡ Oh ! si 's pogués en vostre foch encendre,
no 's desfaria tant,
ni foran ses grandeses pols y cendra
que l' ayre va ventant.

A vostre alè que omnipotent la porta,
batria com un cor,
obrint del vostre cada punt la porta
sos batements d' amor.

Son dols perfum als núvols al pujarsen
desfet plouria en mel,
y lo morir seria sols volarsen
d' un cel al altre cel.

Mes ¡ay! la terra al cant de vostra gloria
ja no 's desperta, nó;
però cantèm ; l' idili que assí moria
ja troba al cel ressò.

La cigala al estiu ¡pobre cigala!
s' afanya á refilar,
y erta y penjada als romanins d' una ala
sòl al ivern brillar.

Així ma fossa al veure algú cavada
no lluny del meu bressol,
dirá: — Pobre cigala enamorada,
morí cantant al Sol! —

LA FILLA DE MARIA

CANSO PASTORIL

Cullint violetes
y algun gessami,
cantava amoretes
diumenge matí;
l'aurora 'm volia
per son rossinyol,
jo li responia:
dindol
jo só de Maria.

Tot dibentme ingrata,
me para un pastor
lassades de plata,
lassadetes d' or.
L' amor que voldria
María se 'l vol ;
si 'n té gelosía,
dindol
jo só de María.

Passarells y merles
l' han après de mí
aqueix nom de perles ,
que tant refilí ;
y en la branca hont nía
canta 'l verderol
ab gran melodia :
dindol
jo só de María.

A aqueix nom sonriuen
la terra y los cels,
y en sos cors l' escriuen
ab roses y estels,

y als peus de ma Aymía
la lluna y lo sol
cantan nit y día :
din dol
jo só de María.

ALABANSES AL SANTISSIM

*Llunyana imitació d' una poesia
popular del Nort.*

Nit de maig, quántes estrelles
veus sortir com flors novelles
al jardí del firmament?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sían dades
al Santissim Sagrament.*

Quántes son tes ones totes,
mar, cada ona quántes gotes,
puig les mous eternament?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sian dades
al Santíssim Sagrament.*

Quántes brins d' herba té l' herbatge?
quántes fulles té 'l boscatge?
quántes rumors escampa 'l vent?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sian dades
al Santíssim Sagrament.*

Quántes flors com jardinera
té la hermosa primavera
per mostrar al sol naixent?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sian dades
al Santíssim Sagrament.*

Sol, oh rey de l' alta zona,
quántes raigs tens en la corona
que 't posá l' Omnipotent?

*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sían dades
al Santíssim Sagrament.*

Univers, quánts grans de terra
tens del pla fins á la serra,
de llevant fins á ponent?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sían dades
al Santíssim Sagrament.*

Quánts anys tens, y dies y hores,
eternitat, que devoras
los segles com un moment?
*Un sens fi! Tantes vegades
alabanses sían dades
al Santíssim Sagrament.*

Barcelona, 22 Mars 1879.

LA SAGRADA FAMILIA

Quan Maria cus
Sant Joseph fusteja
per ferli á Jesus
un bressol de perles.

*Bon Deu,
de cor la estimavau
la Creu.*

L' Infantó no 'l vol,
n' agafa la serra,

del petit bressol
les fustes encreuha.

*Bon Deu,
de cor la estimavau
la Creu.*

María ho ha vist,
l' agulla li 'n queya,
y així á Jesucrist
plorosa se queixa :

*Bon Deu,
de cor la estimavau
lo Creu.*

— Plantáumela al cor
la Creu d' olivera,
plantáumela al cor,
que 'ls ulls no la vejan.—

*Bon Deu,
de cor la estimavau
la Creu.*

Jesus li respon :
— Vull passar per ella,

puig ella es lo pont
que uneix cel y terra.—

*Bon Deu,
de cor la estimavau
la Creu.*

Montgrony, 17 Agost 1878.

L' ESCULTOR
DE LA
VERGE DE MONSERRAT

(Imitació)

POESIA LLEGIDA EN L' APLECH DELS POETES
DINS LO CLAUSTRE GOTICH DEL MONASTIR.

En la modesta casa de Maria
Sant Lluch evangelista entrava un dia
com un àngel al cel :
—Perdó, li diu, si trenco atrevidíssim
de vostres prechs lo parrupar dolcíssim,
Coloma sense fel.

Jo estava á nit endormiscat encara
 quan, «álsat» m' ha cridat una veu clara,
 la veu de Jesucrist :
 «álsat y ves á ferme en escultura
 de ma estimada Mare la figura,
 que encara l' món no ha vist.»

Y á vostres peus m' ha duyt la obediencia,
 guiat, oh lliri blanch de l' ignocencia,
 per vostre cast perfum ;
 mes, oh pureza al dols amor unida,
 cóm pintarvos á Vos, sol de ma vida,
 si Vos no 'm dau la llum ?

L' ofici venturós d' imaginayre
 no 'l conech ; trist de mí ! ni poch ni gayre ;
 però si vostra má
 de Sant Joseph me dona sols una eyna,
 en vostre nom me posaré á la feyna
 que Deu acabarà.—

—Si es mon Fill amadíssim qui us envía,
 posáuvoshi en bona hora, diu María,
 que 's fassa com Ell vol,

mes á Jesus posáumel en los brassos,
en l' etat en que dava 'ls primers passos
de ma falda al bressol.—

Mentres aixís la Verge li contesta,
un bonich angelet de rossa testa
n' esmola un fi cisell,
altre per comensar li dona l' aixà,
altre 'l compás d' un penjador li baixa,
volant com un aucell.

Y ab má que anima una secreta forsa
á un tronch de cedre va llevant l' escorsa,
que umple 'l taller d' olor:
y entre nusos y venes amagada
cerca febrós l' imatge somiada
per qui ja bat son cor.

Ja 'ls llisos plechs de sa cayenta roba,
ja son bell front, ja ses espatlles troba,
son coll alabastrí,
per hont en oies d' or sa cabellera
raja suau, com de la blava esfera
la llum al dematí.

Ja sota les parpelles que 's desclouhen
 ulls troba que soniuhen y conmuhen,
 però del Fill hermós
 ¿hont trobará l' original bellíssim?
 ¿quín foch darà á l' ullada del Altíssim?
 ¿quina ànima á aquell cos?

Dels àngels que 'l voltejan amorosos
 copia, d' un los blaus ullets hermosos,
 de l' altre 'l ros cabell,
 y entre 'ls flexibles brassos de la Mare
 coloca 'l Fill á qui lo món diu pare,
 com perla en son anell.

Del bon Jesus, de la gentil María
 troba felís la doble fesomia:
 mes ¡ay! lo día cau,
 quan per pulirlos be li falta una hora,
 y, á la claror per ferho de l' aurora,
 li diu : adeu siau.

.
 Lo místich Escultor un altre día
 torna á la casa hont retratá á María,
 mes Ella ja no hi es,

los ángels que hi trobá al cel la pujaren,
sa imatge sola en lo taller deixaren
per no acabar may més.

May més l' acabará, mes l' illumina
un raig de llum puríssima y divina
que coronant son front,
sembla dir ab l' accent de la victoria:
«Vèusela aquí la Reyna de la Gloria,
postráuvos, reys del món.»

Sant Pere en aqueix punt entra á la porta,
y al veure viva á la que creya morta,
exclama conmogut:
— Imatge celestial de la que adoro;
ab vos ja ploro ab més consol quan ploro
l' original perdut.

Si ab Sant Jaume y ab mi veniu á Espanya,
tindrèu la més esplèndida montanya
per trono y per altar;
s' alegrarán los bons d' aquella terra,
com los aucells quan veuhen en la serra
lo sol que 'ls fa cantar.—

DOLSA VISITA

EPISODI DE LA VIDA DEL BEATO GOFREDO

Del monastir ab los monjos
Gofredo canta en lo chor,
canta matines á l' hora
que les canta 'l rossinyol.
Com abella del hort místich,
va volant de flor en flor,
de l' antifona al versicle,
del versicle á la lliçó;

si l' un li sembla de nèctar,
l' altre de sucre melós,
y 'l salm dels rius de la terra
li sembla 'l que du més plors,
l' onada que du més perles,
la mina que du més or.
De la seva ánima hermosa
lo respir es l' oració:
com lo reso es de la Verge,
Gofredo 'l troba més dols,
també lo 'n deu trobar ella
puig va assaborintlo tot:
de cel en cel ja devalla
per sentirlo més d' aprop.
Apar una llum que vola
baixant del altar major,
apar l' estrella de l' alba
que va mudantse de lloch.
Passa entre rengles de monjos,
jardiner entre ses flors,
fent á tots mitja rialla
y á quiscun dihent un mot,
un mot en llengua dels Angels
que s' apren al altre món,
¡dolsa llengua q ue en la terra

no sabem los pecadors !
Quan á tots ha fet visita,
surt per la porta del chor,
deixantlo trist, com la terra
quan se'n va la llum del jorn.
Gofredo passa per passa
la va seguint amorós,
estrenyent lo breviari
com un ram sobre 'l seu cor,
com un ram de roses veres
del roser dels seus amors.
Quan la Verge se'n adona,
com una estrella que 's pon,
avans de pèrdres de vista
li sonriu un altre colp
y li diu eixes paraules
que per ell son fletxes d' or:

—Gofredo estimat,
torna al reso, torna,
torna, cisne, al riu,
abella á la rosa,
segador al blat
que la sega es bona.
De seguirme al cel

encara no es hora;
encara no ho es,
mes ribent s'acosta
de flors immortals
teixint ta corona.—
Quan l' hora ha arribat
d' alegria ell plora,
presoner que veu
obrirse la porta,
desterrat del cel
que á la patria vola,
orb que veu la llum,
la llum de la aurora.
Si es això morir
¡quina mort tan dolça!
Jesus té al capsal,
la Verge á l' espona,
damunt del seu front
oberta la Gloria.

Ribas, 7 Octubre 1881.

MON ALBUM

Doní á la Verge María
mon álbúm, lo del meu cor,
y sols un nom hi escribía,
lo de Jesus Salvador.

Lo doní á Jesus mon pare,
y altre nom m' hi deixá escrit,
lo nom de sa dolsa Mare
que llegiré día y nit.

Ara un ángel hi escriuria
mes jo li dich: grans mercès.
Noms de Jesus y María,
si us guarda l' ánima mía,
¿per què escriurenhi cap més?

LA CAPELLA

A LA BENEDICCIÓ DE LA DEL COR DE JESUS
DE COMILLAS

Al arquitecte J. Martorell.

Com de un infant la virginal parpella
Cal primer raig del sol que la ferí,
s' ha oberta abuy la mística capella;
la creu brilla en son front com una estrella
en lo front sereníssim del matí.

Sota la creu que es sa gentil corona
aixeca una campana angèlich crit
que per lo temple y per la vall ressona,
y per mar y per terra d' ona en ona
se 'n puja com l' encens al infinit.

«Pobles, veníu sota eixos archs, esclama,
entre 'l bronze y la pedra bat un Cor,
lo Cor de Jesucrist que tant vos ama;
de claus, assots, d' espines y de flama
dalt del Calvari 'l coroná l' amor.»

Y venen tot resant los montanyesos,
cada camí ne du una professó
de nobles caballers y humils pagesos,
y entre ells d' amor y caritat encesos
los prínceps de Castella y d' Aragó.

De Viscaya n' arriban y d' Asturias
y ja en la nau no caben los fidels,
fins dalt del firmament s' ouhen canturies,
com si á la cerimonia á voladuries
també baixassen habitants del cels.

Vèeusels aquí, ab llurs palmes de victoria
com entran per los gòtichs finestrals,
quiscun ab la llureya de sa gloria,
orla final de llur divina historia,
aurora de sos dies eternals.

En mitx dels sants l' Inmaculada resa,
com dihentnos á tots: resau ab mi;
enamorada la segueix Teresa,
mostrant ferit per una fletxa encesa
son cor hermós robat á un Serafí.

L' infant Jesus sonriu á Sant Antoni
sos lliris olorant blanchs com la neu,
Jordi puny ab sa llansa lo dimoni,
y Andreu apòstol mostra 'l testimoni
de que seguí á Jesus fins á la creu.

Cayentli de la falda flors divines
en son vidre apareix Santa Isabel,
corona ensenya Sant Lluís d' espines,
sa púrpora los Claudis y Cristines,
Benet sa regla que ha poblat lo cel.

Prop de David, Cecilia en l' orga 's posa,
cada registre fent torná' una font
de música y de cántichs abundosa,
mentres plèyade d' àngels amorosa
cantant desde 'l trifori li respon.

Eix toca 'l violí, aquell la viola,
l' altre un llahut tot nou de trovador,
la lira se estremeix, l' arpa tremola,
lo salm Davidich del salteri vola,
del bandolí les cántigues d' amor.

Tal volta ells á la nit eix temple alsaren
per guardar en la terra sos joyells,
y d' amples esparons lo coronaren,
gegants que al seu voltant s' afilleraren
alsant per bras de ferro 'ls botarells.

Tal volta ells han filat eixes agulles
que l' ànima acompanyan cel amunt,
han fet los archs del trèbol ab les fulles,
y de branques d' abet ab les despulles
teixiren los calats de un á un.

¿ Ells al drach de la gárgola volada
han dat, á la campana sò argentí?
¿ deixaren al altar sa ala daurada
per dosser de la forma consagrada
que no gosa mirar lo serafí?

¿ Donaren ells al ábside armonía,
ayre als pinacles, al cristall colors,
y al voltant de Jesus y de María
trenaren ab fils d' or los raigs del día,
vessaren á cistells perles y flors?

Angels del cel, vostra es l' idea hermosa
d' est incenser de roca gegantí,
la pedra heu fet florir com una rosa,
y 'l temple heu enjoyat com una esposa
que espera á son espòs, Adonai.

Miráulo allí: ja l' Hostia que extasia
en mans del sant Prelat pujar se veu;
apar un sol que puja á son mitx-día
y 'l temple un cor que canta y desvaria
lè de l' excelsa magestat de Deu.

Vassalls y reys, en terra agenollauvos,
l' Omnipotent n' ha presa possessió;
vilatges y masíes, alegrauvos;
alzines, pins y roures, inclinauvos
com nostres fronts en santa adoració.

Oh cel, vessa tos himnes á ses plantes,
oh mar, trenca tes ones á sos peus,
y estotx daurat de maravelles tantes,
s' aixequen eixes voltes ressonantes
mentre aixequen sos puigs los Pirineus.

5 setembre, 1881.

LA B. JULIANA, ABADESSA

A SOR JOSEPA VERDAGUER

Com abella dintre 'l rusch,
vriu Juliana,
vriu d' encesa oració
que es mel de l' ànima
en un ròtech monastir
dins la mar blava,
dins la mar que 't besa 'ls peus,
hermosa Italia.

La nit santa de Nadal
plora y s' exclama :
de la terra al monastir
hi há una palanca,
bras que serva aqueixa flor
dintre de l' aygua ;
eixa nit n' ha fet bocins
la marejada,
y ¿ ahont, monjes, anireu
á missa d' alba
si us espera 'l temple sant
á l' altra banda ?
Oh, diada de Nadal,
trista diada,
si la Mare de Jesus
no fa un miracle !
Lo miracle ja está fet,
un ángel baixa,
coronat com un estel
de clariana ;
no es tan dolsa com sa veu
la veu d' una arpa :
— ¿ Què voleu, monjes, les diu,
què voleu ara ?
— Per anar á missa abuy

sols una barca.

—Lo tresor que us porto jo
val més encara.

—Si 'ns duguesses un pont d' or,
d' or ò de plata
que atravesse 'l mar blavench
com *via lactea!*

—Lo tresor que us porto jo
val més encara.

—¿ Per volar fins á Betlem
nos portas ales ?

—Lo tresor que us porto jo
ni 'l cel lo paga.

Veus' aquí l' infant Jesus
que ha nat suara,
vos ne fa gentil present
la Verge santa.—

En los brassos l' ha posat
de Juliana,
com abella sobre flor,
cálzer en l' ara.

¿ Què diría al bon Jesus
sa enamorada ?

—Jesuset, bon Jesuset,
mon cor vos ama,

mes per fervos de escambell
lo món no us basta,
no es prou alt lo firmament,
l'espai prou ample,
¿còm veniu á seure abuy
sobre ma falda?
Si us coronan los estels
de l'estelada,
¿què tindrà per vostre front
una illa ingrata?
si té flors, son flors d'ivern
y lliris d'aygua;
si té perles y brillants,
son de rosada.
Per vestirvos no trobau
la neu prou blanca,
¿y us vestiu ab la foscor
de la meva ànima?
Jesuset, bon Jesuset,
mon cor vos ama.—
Aixís diu al Infantó
sa enamorada
mentre's mira en sos ullets,
ulletes y cara
més hermosos que 'ls estels

y 'l sol de Pasqua
Ella plora de dolsor,
les altres cantan
com los àngels en lo cel:
¡Hosanna, hosanna!
Totes vénenlo á adorar
damunt sa falda,
fins que 'ls llabis de Jesus
com flor esclatan
rosadets per sos petons,
petons y llàgrimes.
Al sonriure de Jesus
la mar s' apaga,
de la nit va reculant
lo lleig fantasma,
y al balcó del orient
surt l' alba clara.
Per les monjes ¡ay! no surt,
no surt que acaba,
puig ja crida al bon Jesus
la seva Mare,
veyent buyt allí á Betlem
son bres de palla.
L' Angelet que 'l ha baixat
sota ses ales,

com un somni celestial
pren la volada,
deixant trist lo monastir
com font sens aygua,
com jardí sense la flor
que l' embalsama.
¡ Oh, diada de Nadal,
dolsa diada,
per les monjes del convent
de vora Italia,
si may més hagués sortit
la llum de l' alba!

Catalunya del meu cor,
oh patria mía,
en la mar que 't besa 'ls peus
hi há una altra illa,
nau hermosa que un no sab
si va ò arriba,
si se 'n du perles y flors
ò te n' envía
de les platjes de R'u d' Or
ò Palestina ;
donchs sa vila més gentil,
Palma florida,

té una monja en un convent
que m' es cosina.
Cansoneta, ma cansó,
veu de ma lira,
tot volant de mas en mas,
de vila en vila,
de la terra passarell,
del mar gavina,
passa l' aygua aquesta nit
de riba á riba,
de sa celda al finestró
canta y refila,
la cansó que hi cantarás
es molt senzilla :
que si abuy lo bon Jesus
li fes visita,
li demane un raig de sol
per qui 't envía.

Barcelona, nit de Naáal, 1881.

A UN VIATJER

Arribas de llunyes terres,
Arribas de llunyes aygues,
has vist lo sol de dos mons
y de dos cels l' estelada.
La estela de ton baixell
á la terra has dat per faixa
lligant ab tres nusos d' or
Europa, Amèrica y Assia.
Has rebut lo bes de foch
del Simoun, del Sahara,
y 'l bes de l' ayre que gela
la sanch dels fills de l' Islandia.

Has vist naixer los grans rius,
los has vist caure en cascades
y morir dintre la mar,
eternitat de les aygues.
Has vist los palaus de Luxor,
les cavernes de Elefanta,
l' Himalaya desde 'l peu,
lo Mont-blanch desde la espatlla,
lo Teyde desde son front
coronat de foch y flama,
aqueix titá may vensut
que apedrega 'l cel encara,
fent somoure terra y mar,
fossen gegant de l' Atlántida.
No está la ditxa tan lluny,
no está la ditxa tan alta ;
aqueixa flor es del cel,
aquí en la terra molt rara ;
¡ si floria al paradís,
¡ ay ! la porta s' es tancada !
Mes per trobar eixa flor
no 't cal tenir ales d' áliga ;
no la té 'l jardí del rey
puig no 's compra ab or y plata ;
massa enllá lo vent la esflora,

massa amunt lo vent la glassa,
si la tempesta y lo torb
no la trenca d' un colp d' ala ;
per la vall deixa la cima,
lo palau per la cabanya,
que 'l vent del món la marceix,
l' alè del pecat la mata.
Per trobar aqueixa flor
no 't cal sortir de ta patria,
no 't cal sortir de ta vila,
no 't cal sortir de ta casa:
la trobarás en ton cor
quan Jesus hi tinga entrada.

Barcelona, 4 febrer 1882.

ANYORANSA DEL CEL

A MON AMICH Y MESTRE D. MARIAN AGUILÓ.

*Cors fets, llums, olors y cántichs,
Deu que us replega allá dalt
nos deix dir plens d'esperansa:
A reveure, á Deu siau!*

ESPERANSA.

I.

Desterrada de la Gloria
jo hi aguayto dia y nit,
ab los ulls vessant de llágrimes,
lo cor vessant de sospirs.

Aguayto 'ls átris de plata,
 les muralles de safir;
 si de safir es per fora
 ¿què será de part de dins?
 Oh verger de l' estelada,
 verger de lliris florits,
 felís, felís qui, hi pastura
 darrera l' Anyell diví,
 sota l' arbre de la vida,
 vora 'l riu d' aygua que n' ix:
 mes, adeu, ombrivols marges,
 hont no me apastura á 'mi!

*¡Palau de mes amorettes,
 cancell d' or del paradís,
 blaves portes de la Gloria,
 quán será que us veja obrir!*

II.

Faig guerra al cos cada día,
 me 'n despedesch cada nit;
 l' endemá 'm trobo en sos brassos
 ¡válgam Deu y quín patir!

Tórnatén, fanch, á la terra,
jo he trobat millor partit;
si ta mare 'm vol per seva,
jo 'm so dada á Jesucrist.
Alsat ja, blava cortina,
pabelló del Infinit,
déixam veure á qui tan aymo,
¡tant temps há que no 'l he vist!
aquella flor sens espina,
aquell día sense nit,
hermosura sempre nova,
sol del cel sempre al eixir.

*¡Palau de mes amorettes,
cancell d' or del paradís,
blaves portes de la Gloria,
quán será que us veja obrir!*

III

Son les ànimes que estiman
esposes de Jesucrist,
y á mi, que d' amors febrejo,
no 'm crida may á son llit.

¡ Qué 'n deu ser de dols lo veurel,
 si l' anyorar-lo es tant trist !
 Angels que anau á sos regnes,
 diheuli si m' ha aborrit ;
 á l' anyell ha dat herbatges,
 á la abella romanins,
 á cada bosch una tórtora,
 á cada tórtora un niu,
 á cada niu una branca
 per bressolar-se y dormir,
 y á mi, que 'm feu per la Gloria,
 m' ha desterrada assí als Llims !

*¡ Palau de mes amoretetes,
 cancell d' or del paradís,
 blaves portes de la Gloria,
 quán serà que us veja obrir !*

IV.

Rossinyolets del Altíssim,
 jo anyoro vostres sospirs ;
 sovint en somnis s' enlayra
 lo meu cor anyoradís

á vostres alegres cántichs
á lligar lo seu tan trist.
Ja entre vols d'àngels y verges,
entre esbarts de serafins,
voleya de branca en branca,
de les poncelles al lliur,
de sos peus vola á sos brassos,
de sos brassos á son pit.
Mes ¡ay! en dols esposori
quan un cel d'amor nos riu,
la cadena de la vida
me fa recorts de morir!

*¡Palau de mes amoretetes,
cancell d'or del paradís,
blaves portes de la Gloria,
quán serà que us veja obrir!*

V.

Dolsa n'és la juvenesa,
però 's fon com neu als dits;
mon cor es un niu de somnis
que hi van naixent y fugint,

esbart de colomes blanques
 que se 'n vola allà d' hont vinch ;
 jo á tots los dich, *á reveure*,
 puig m' hi resta 'l més bonich ;
 oh, dols somni de la Gloria,
 realísat ¡ ay ! per mi!

Les estrelles per seguirvos,
 amor meu, al infinit,
 tenen carros de topacis,
 tenen rodes de safirs,
 los aucellets tenen ales,
 jo no tinch més que 'l desitx !

*¡Palau de mes amoretes,
 cancell d' or del paradís,
 blaves portes de la Gloria,
 quán serà que us veja obrir!*

VI.

Tothom daleja per viure,
 jo dalejo per morir ;
 de flors al cel renadiu'hes
 n' es la terra 'l gran jardí ;

si hi vegés passar l' Altíssim
tot regant y tot cullint,
jo 'm faria rosa vera
per que s' adonás de mi ;
mes, prou l' ovira 'l florayre
l' esbarzer hont s' es punyit!
Anauhi, flors més ditxoses,
dalt del cel á refflorir,
no mereix, nó, ser estrella
qui en la terra l' ha trahit ;
deixáumhi plorar soleta,
deixáumhi plorá' y morir.

*¡Palau de mes amorettes,
cancell d' or del paradís,
blaves portes de la Gloria,
quán será que us veja obrir!*

NOTES

1 *Rosalía.* La venerable Rosalía Viau, després Maria Rosa del Cor de Jesus, visqué en lo convent de la Misericordia de Barcelona en temps de la revolució francesa, morí en la casa de la Pietat de Palma de Mallorca en 1832, y está enterrada vora l'altar major de la esglesia de la mateixa casa.

Era filla d'un hortelá dels voltans d'Avinyó y fou en son jardinet ahont se realisá entre ella y son enamorat Jesus aqueix tendre y afectuós idili.

2 *Sant Francesch s'hi moria.* Entre 'ls molts y hermosos recorts que deixá Sant Francesch de son

passatge en la religiosa ciutat de Vich, son molt oviradors dos baixos relleus que 'l representan ab les mans al cel, en actitud de predicar. Un d'ells se pot veure en un dels torreons del antich mur de la ciutat, á la banda de mitx-día; y l'altre no gayre lluny del primer, damunt del portal de la casa del gremi dels aluders, al sol demunt del pont que deu son nom al Sant en recordansa, segons diuen, de ses predicacions: després de les quals, contan les Cròniques Franciscanes, se n'anà á fer oració al mitx d'unes rouredes que hi havia prop d'hont lo Gurri trenca la carretera que vá de Vich al antiquíssim poble de Roda. Lo pagès de la masía, desde llavors anomenada Pou de Vida, al saber que era Fra Francesch aquell á qui doná socós, aixecá entre 'ls arbres un altaret que, convertit en oratori, aná creixent y aixamplantse á l'ombra beneyta del arbre de la religió franciscana que abans de gayre posá fondes arrels en nostra patria estenenthi ses branques de llevant fins á ponent.

Essent aixís, la capella de *Sant Francesch s'hi moría* es de les poques del món dedicades á un Sant estant encara en vida, puig fou feta en l'any 1225, haventse escaygut en 1226 la mort del

Sant Patriarca. Lo retaule del altar major, degut al pinzell d' un vigatá de principis de aquest segle, lo representa en son amorós defalliment, al punt en que 'l bon pagès li ofería l' aygua.

Alguna hora hi batxavan los frares del convent de Sant Thomás á cantar l' ofici y esplicar les glories del Sant en sa diada, y á rua feta anava al aplech de la tarde la gent de Vich y dels pobles vehins: ara hi van ab prou feynes los pagesos del voltant á acompanyarhi sos fills que deixan perdre de mot en mot eixa tant hermosa y veritable llegenda. ¡Festes d' aquell temps ahont lo poble bebía á doll la veritat y la poesia, hermosos aplechs ahont als peus de un Sant y á la mística veu de la campana s' ajuntava lo bo y millor de les encontrades, qué trist sería havervos de dir adeu siau! Apar que 'l vehí monument celta que vetlla, com lo geni de l' antigor, sobre la plana, pardamunt en l' acimada capella de Sant Jordi, enfonza poch á poch son front de roca sota terra espantat de veure esfullar y malmetre de flor en flor sa corona de tradicions y festes populars que foren l' alegría de aquells pobles.

Vulla 'l Sant esser tot temps l' ángel de la guarda de la plana, y conservarhi pura com ses ay-

gues la fè que encara hi floreix en la may prou estimada terra de mos pares.

3 *Betharram*. Nom d'una població bearnesa d'aprop de Lourdes, molt celebrada per son calvari. Segons aquesta fresca y senzilla tradició, recullida en les mateixes vores del Gave, vol dir Bell Ram.

Quatre composicions d'aquest volum han tingut l'honor de ser posades en música: la oracioneta « Dolsa mare del bon Deu » pel mestre don Eusebi Ferrán; lo *Fulcite me floribus* pel jove músich D. Gabriel Palau; lo « Plor de la tórtora » fou traduhit en místiques notes pel distingit compositor J. Rodoreda y per últim lo R. P. Gener de les Escoles Pies acaba d'ajuntar á les posades del « Jesus als pecadors » una rica y tendre melodia. La mateixa poesia fou donada per tema musical en lo Nacional homenatge al sagrat Cor de Jesus, certámen celebrat aviat fará un any en Tarragona, sent guanyador del premi ab una her-

mosíssima tonada lo mestre Carreras de La Bisbal.

D' aquesta edició n' hem descartat alguns càn-
tichs de la primera, per rahó d' estarse estampant
ab altres nous en fulles soltes, enriquits ab una
tan senzilla com inspirada música popular del
mestre Candi, que 'ls donará ales pera volar
avans de gayre, si Deu los beneheix, per nostra
estimada Catalunya.

A. M. D. G.

TAULA

	<u>PÁG.</u>
PROLECH.	V
DEDICATORIA.	1
Cant d' amor.	3
Místich desposori de Santa Catarina.	7
Anyoransa.	10
La Fugida á Egipte.	15
L' herba del amor.	19
Les tres volades.	23
Dols cativeri.	25
Santa Teresa de Jesus.	27
Marina.	30
Santa Cecilia.	34

Fulcite me floribus.	37
L' Arpa sagrada.	39
A una nina de cinch anys.	42
Cántich de l' esposa.	44
Als estels.	49
Rosalía.	53
La Creu.	57
Jesus infant.	62
L' arbre de la vida.	66
A la mort de D. J. Coll y Vehí.	68
Sant Francesch s' hi moría.	71
<i>Mon cor es un llibre.</i>	76
¿ Quí com Deu?.. . . .	78
Talis vita finis ita.	89
María ipmaculada.	90
Lo llit de flors.	93
Lo llit d' espines.	96
Somni de la Gloria.	100
Lo Sant nom de Jesus.	104
Sospirs.	106
Les cinch roses.. . . .	108
Al Cor de Jesus.—I.	110
Al cor de Jesus.—II.. . . .	112
<i>Qué 'ls diuhen á les roses les abelles?</i>	113
Jesus y Santa Gertrudis.	114
Sortint de Cadiz :	116
La Verge dels Dolors.	118
Jesus als pecadors.	120
Lo Pecador á Jesus.	124
Betharram.	128

Sota la ombreta..	131
A María.	133
Santa María Magdalena.	134
A Jesus Crucificat.	137
L' ovella perduda.	141
Plor de la tórtora.	144
<i>Per que miro les estrelles..</i>	149
Sant Joseph.	152
Volada de l' ànima.	154
Cap al Cel.	159
Jesus y l' ànima.	162
Lo Romiatge de Santa Teresa..	164
Super flumina.	166
Mort de Santa Gertrudis..	169
A mon Deu..	172
La filla de María..	176
Alabanses al Santíssim.	179
La sagrada familia.	182
L' escultor de la Verge de Montserrat.	185
Dolsa visita..	190
Mon album..	194
La Capella.	195
La B. Juliana, Abadessa.	200
A un viatjer.	207
Anyoransa del cel.	201

ARCHIVO
MARIANO

Biblioteca

VOLUMEN N.º 707

MCD 2019